Tam gdzie weszła zorza Sokolstwa wielkopolskiego.

50-lecie gniazda inowrocławskiego.

Inowrocław, w sierpniu.

Piękna historja naszego Sokolstwa, obejmująca nietylko całą b. dzielnicę pruską, lecz również większe miasta państwa niemieckiego, gdzie reprezentowany był licznie robotnik i rzemieślnik polski, wzięła swój początek z żyznej ziemi kujawskiej. W Inowrocławiu usłane zostało pierwsze gniazdo Sokołów, które znalazło w innych miastach swoich naśladowców. W wielkiej organizacji uprawiano kult ducha narodowego; z Sokołów rodzili się żołnierze polscy. Sokolstwo Wielkopolskie, to „szkoła narodowa". Dziś najstarsze gniazdo Sokołów w Inowrocławiu obchodzi zaszczytny swój jubileusz złoty. Zjadą się liczni druhowie na zlot jubileuszowy, by uczcić godnie tę najwspanialszą dla gniazdamatki chwilę uroczystą. **Witamy Was drodzy Bracia najszczerszem sercem w naszym grodzie i pozdrawiamy Was „Czołem".**

MAKSYMILJAN GRUSZCZYŃSKI, MŁODY SEKRETARZ ADWOKACKI TWORZY SOKOŁA.

Myśl założenia pierwszego w Wielkopolsce Sokoła zrodziła się w Inowrocławiu. Podjął tę myśl młody i nieznany sekretarz adwokacki, przedstawiciel warstw ludowych, Maksymiljan Gruszczyński. A że działał przy poparciu Sokoła lwowskiego — jak czytamy w wydanem w r. 1903 „Pokłosiu pamiątkowem" Sokoła inowrocławskiego z okazji 25-lecia — pewnem jest, iż w prywatnych rozmowach nie mówił tylko o gimnastyce, o „turnesach" niemieckich i chęci stworzenia dla nich konkurencji, lecz wyłożył im otwarcie podstawy ideowe sokolstwa, wywodzące się z Powstania Styczniowego, innemi słowy, że mówiono już wówczas o tem, co było najwyższem umiłowaniem każdego młodego Polaka, czego pragnienie rozbudzało pruskie prześladowanie, o wojsku polskiem, o przygotowaniu się do niego pod osłoną towarzystwa gimnastycznego. O tem nie można było mówić na zwołanem legalnie zebraniu w dniu 10 grudnia 1884 roku, w obecności dozorującego je pruskiego komisarza policyjnego. Na tem zebraniu nastąpiło **formalne utworzenie Tow. gimnastycznego „Sokół" w Inowrocławiu.**

SZYKANY PRUSKIE NIE OSŁABIŁY ZAPAŁU PATRJOTÓW.

Rozwój idei sokolej do roku 1893 idzie bardzo powoli. W roku 1887 powstają dwa gniazda, w Szamotułach i Gnieźnie, w 1883 r. wśród praskim. Niemcy utrudniają naturalnie wyjazd.

Ograniczając się jedynie do historji Jubilatki, zbyteczne jest tutaj przywodzić na pamięć cały rozwój sokolstwa wielkopolskiego, które na podkładzie wybitnie narodowym wzrosło do wielkiego znaczenia i potęgi. Wpływ wychowawczy Sokoła znalazł swój największy plon w czasie odebrania najeźdźcom zrabowanych ziem polskich. Sokolstwo chwyciło za broń i wyparło wroga po wsze czasy.

Należy jeszcze uzupełnić, że z historją jubilatki związana jest osoba dr. Józefa Krzymińskiego, który piastował prezesurę gniazda inowrocławskiego, oraz jako pierwszy prezes stanął na czele Związku.

Gniazdu inowrocławskiemu, które wydało dużo pionierów sokolich, życzymy z okazji złotego jubileuszu pomyślnego rozwoju „ku chwale Ojczyzny".

*

PROGRAM:

4. bm. sobota. O godz. 20,30: akademja publiczna w sali Teatru Zdrojowego.

5. bm. niedziela. O godz. 10: zbiórka w Sokolni, poczem wymarsz do kościoła M. Boskiej. O godz. 12: defilada przed Magistratem. O godzinie 12,30: otwarcie zlotu. O godz. 13: obiad wspólny. Godz. 14,30: Wymarsz z Sokolni do Strzelnicy. O godz. 15,30: Rozpoczęcie popisów. O godz. 21: Reuniony.

Siedzą od lewej ku prawej pp.: dr. Leon Znaniecki, drowa Zofja Sikorska, prezes red. Stefan Przybylski, sekretarz Stanisław Lachowski, skarbnik Franciszek Dźwikowski. Stoją od lewej ku prawej pp.: Lipczyński, Walisko, wiceprezes Chylewski, Kuźmiński, Korus i Skonieczny.

MAKSYMILJAN GRUSZCZYŃSKI.
Założyciel pierwszego w b. dzielnicy pruskiej gniazda Sokołów t. j. w Inowrocławiu

wychodźtwa polskiego w Berlinie, w następnych dwóch latach w Ostrowie i Pleszewie. Powstałe gniazda wiedzą o sobie i komunikują się między sobą żywo. Łącznikiem wewnętrznym jest wspólny cel, a zewnętrznym „Przewodnik gimnastyczny". W roku 1889 odbywa się wspólny zjazd przedstawicieli pięciu towarzystw sokolich w Bydgoszczy, o którym wspomina „Przewodnik" i pamiętnik Sokoła inowrocławskiego. Na zebraniu tem zapadła bardzo znamienna uchwała: „W razie rozwiązania jakiegokolwiek towarzystwa gimnastycznego, czy to uchwałą własną, czy przez rząd, przeznacza się dotyczący fundusz na rzecz Towarzystwa Pomocy Naukowej im. dr. Marcinkowskiego".

Świadczy ta uchwała o fakcie, że władze pruskie od samego początku niechętnie i nieżyczliwem okiem patrzyły na sokolstwo wielkopolskie i już wówczas budziły się obawy, że z tej strony nastąpić może rozwiązanie. Wszak już w roku 1887 zabawa letnia Sokoła inowrocławskiego spowodowała stawienie **sokołów przed pruskie kratki sądowe.**

PIERWSZY KROK DO PRAGI.

W roku 1887 przejawia się po raz pierwszy dążność wszechsłowiańska sokolstwa wielkopolskiego. Wszystkie pięć gniazd: inowrocławskie, poznańskie, bydgoskie, szamotulskie i gnieźnieńskie korzystają skwapliwie z zaproszenia na zlot w Pradze, by wykazać swą łączność ideową, z najstarszym sokołem na świecie,

Z GRUDZIĄDZA.

Szlachetna akcja Tow. Kupców Samodzielnych

w Grudziądzu na rzecz powodzian.

Po myśli odezwy Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego w Warszawie oraz instrukcji Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu, odbyło się ostatnio zebranie Towarzystwa Kupców Samodzielnych w Grudziądzu pod przewodnictwem p. wiceprezesa Adama Korzeniewskiego, który wygłosił okolicznościowy referat, nawołując członków Towarzystwa do dobrowolnego opodatkowania się na rzecz powodzian.

Referent zaproponował opodatkowanie się członków Towarzystwa począwszy od 1 sierpnia na przeciąg 3 miesięcy, jak następuje: przy dochodzie miesięcznym 300 zł pół proc., przy dochodzie mies. od 300—600 zł 1 proc., przy dochodzie mies. od 600—900 zł 1 i pół proc. przy dochodzie mies. ponad 900 zł 2 proc. Za podstawę do opodatkowania przyjęty będzie wymiar definitywny podatku dochodowego na rok podatkowy 1933, za rok gospodarczy 1932.

Członkom składającym ofiary, komitet wyda plakaty: „Opodatkowany na rzecz powodzian". Ofiary można dawać w naturaljach (towary niepsujące się).

Normy te jednogłośnie przyjęto i postanowiono rozciągnąć je także na pracowników kupieckich.

Poza tem p. wiceprezes Korzeniewski prosił o składanie odzieży dla powodzian do Czerwonego Krzyża.

Celem zbierania ofiar (deklaracji) na listach komitetu powodziowego deleguje się skarbnika Towarzystwa p. Taistrę wraz z kursorem p. Wiśniewskim. Pomoc swą ofiarowali pp. Karczyński, Centek, Banaszak i Jena senj., którzy podzielą teren na rejony i po dwóch chodzić będą z listami komitetu.

Nocny dyżur pełnią apteki: „Pod Orłem", ul. 3 Maja, tel. 360 i apteka „Pod Gryfem", ul. Lipowa, tel. 124.

REPERTUAR KIN.

Apollo: Porywająca epopea miłości i bohaterstwa pt. „Buntownik". W rolach gł. Vilma Banky, Viktor Varkony, Luis Trenker. Oprócz tego bogaty nadprogram.

Gryf wyświetla najmilszy i najweselszy film sezonu pt. „Panienka i miljon" (Marzenie 22).

Przeniesienie na stanowiskach bezpieczeństwa publicznego. Na skutek dekretu komendy wojewódzkiej PP. w Toruniu zostali przeniesieni przodownik Kęsik z Grudziądza na stanowisko komendanta posterunku do Wielkich Łunar w pow. chełmińskim, a st. posterunkowy Osmański z Grudziądza do powiatu toruńskiego.

Hojna ofiara dla powodzian. Miejski komitet dla spraw powodzian komunikuje, że firma Rosanowski w Grudziądzu wysłała w dniu 1. bm. 500 kg mąki na rzecz powodzian do komitetu powiatowego w Sandomierzu.

Towarzyski dancing. Dziś, w sobotę o godzinie 20 w salach Królewskiego Dworu urządza Koło grudziądzkie Polskiego Białego Krzyża dancing towarzyski połączony z tombolą. Całkowity zysk przeznaczony jest na rzecz powodzian.

Przed świętem parafjalnem na rzecz Domu Parafjalnego przy kościele św. Krzyża. W niedzielę, 12. bm. urządza parafja św. Krzyża w cienistym ogrodzie „Tivoli" przy ul. Lipowej swe doroczne „święto parafjalne". Koncert rozpocznie się punktualnie o godz. 3 po poł. Komitet zabawowy przygotowuje wiele rozrywek i atrakcyj. Dla dziatwy przewidziane są zabawy, jak karuzela, huśtawki itp. Całkowity dochód przeznacza się na spłacenie długów, ciążących na Domu Parafjalnym.

Fatalne zderzenie. W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych, na jadącego ul. Sienkiewicza na rowerze gońca, najechał pędzący na motocyklu Alfons Szczepański. Na skutek zderzenia spadli obaj jeźdźcy na bruk, nie odnosząc na szczęście poważniejszych obrażeń. Pełniący na pl. 23 Stycznia dyżur posterunkowy spisał protokół, a dalsze śledztwo wykaże przyczynę fatalnego zderzenia.

Samochód najechał na rowerzystę. Wczoraj jechał na rowerze z ul. Pierackiego w kierunku pl. 23 Stycznia niejaki Bronisław Stojka, lat 19, zatrudniony w zakładzie elektrotechnicznym p. Edmunda Zielińskiego przy ul. Sienkiewicza 8. W pewnej chwili najechał z tyłu na rowerzystę mknący od strony ul. Piłsudskiego samochód firmy Domke, który przygniótł młodzieńca do znajdującego się w pobliżu firmy Marszler słupa. Stojka doznał licznych ciężkich obrażeń. Przechodnie zaopiekowali się rannym i odprowadzili go do lekarza dla dokonania opatrunku.

Chłopiec spadł z drzewa łamiąc sobie ręce.

W ub. środę o godz. 17 przechodnie znaleźli na ulicy Trynkowej w pobliżu elektrowni miejskiej leżącego na chodniku ciężko okaleczonego chłopca. Stwierdzono, że był to syn gazmistrza p. Sadowskiego, zatrudnionego w tutejszej elektrowni miejskiej — 15-letni Władysław. Jak zdołaliśmy ustalić, chłopiec pomimo ostrzeżeń wszedł w pobliżu elektrowni na wysokie drzewo i runął z wysokości 8—10 m na ziemię. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala miejskiego, gdzie lekarz stwierdził złamanie obu rąk oraz szereg innych obrażeń cielesnych. Istnieje jednak nadzieja utrzymania go przy życiu.

Z pierwszego piętra na bruk.

W dniu onegdajszym podczas nieobecności rodziców wypadł z okna I piętra na bruk 5-letni Janek Grala, syn bezrobotnego, zam. w koszarach Czarneckiego. Chłopczyk, na skutek silnego uderzenia główką o kamień doznał wstrząsu mózgu oraz innych ciężkich okaleczeń. Stan jego jest bardzo poważny.

Czerwony kur na Pomorzu.

Pożar powstał w zabudowaniach rolnika Piotra Paczkowskiego w Górznie, w powiecie brodnickim. Spalił się dom mieszkalny wraz z przylegającą szopą, ogólnej wartości 2500 zł. Pożar powstał z powodu wadliwej budowy komina.

*

Pożar powstał w zabudowaniu młynarza Dulczewskiego Stanisława w miejscowości Niskie Brodno w pow. brodnickim. Spaliła się stodoła wraz z przybudówką. Szkodę oblicza poszkodowany na sumę 10.000 zł. Spaliła się również na szkodę Antoniego Chachulskiego młockarka, wartości 2000 zł. Spalone mienie ubezpieczone nie było i stratę ponoszą wyłącznie poszkodowani.

Z dotychczasowych dochodzeń wynika, iż pożar powstał od wylatujących iskier z lokomobili podczas młócenia zboża. Stwierdzono bowiem, iż komin lokomobili nie był zabezpieczony iskrochronem. Akta dochodzeń skierowane zostaną po ukończeniu do dyspozycji prokuratora.

*

W zabudwaniu Sobolewskiego Jana w Skórczu w pow. starogardzkim spaliła się stodoła zapełniona częściowo tegorocznym plonem żniwnym. Dalej uległy zniszczeniu maszyny i różne sprzęty rolnicze. Stratę oblicza poszkodowany na sumę 11.800 zł. Pożar spowodowali prawdopodobnie przez nieostrożność nocujący w stodole włóczędzy. Poszkodowany Sobolewski biorąc udział w akcji ratunkowej doznał dotkliwych poparzeń.

Wiadomości kościelne.

Z diecezji chełmińskiej.

Ks. biskup dr. Okoniewski mianował radcami duchownymi: ks. prob. Dunajskiego w Łąkorzu, ks. prob. Franciszka Hellwiga w Grucie, ks. prob. Leona Sochaczewskiego w Lichnowach, ks. prob. Wojciecha Wilmę w Ostrowitem koło Chojnic; proboszczami tytularnymi: ks. kuratusa Ludwika Chylińskiego w Mikołajkach, ks. wik. dr. Antoniego Pastwę z Torunia w Grudziądzu (parafja Wniebowzięcia N. M. P.); administratorami: ks. wik. Tadeusza Broniszewskiego z Pieniążkowa w Leśnie, ks. wik. Kazimierza Głowackiego w Osiu, ks. wik. Kajetana Kaszawskiego w Żukowie, ks. wik. Feliksa Klonowskiego z Sierakowic w Wygodzie, ks. prof. Piotra Sosnowskiego z Pelplina w Bysławiu; emerytował: ks. Franciszka Kitzermanna, proboszcza w Leśnie.

ZMARLI:

Ś. p. **Gorgonjusz Wegner** z Tucholi, właściciel ziemski, lat 78.

Polski projekt, polska produkcja i materjał.

Nowa telefoniczna centrala międzymiastowa w Grudziądzu

Grudziądz, 4. 8. Jak wiadomo, już wkrótce miasto nasze jak również i Toruń uzyskają nowe miejskie centrale automatyczne telefoniczne. Centrale te, systemu Strowgera, budowane w ramach angielskiej pożyczki inwestycyjnej, są już prawie na ukończeniu.

Niestety nie wszyscy jednak wiedzą, iż równolegle z budową powyższych central prowadzone są budowy nowych międzymiastowych central telefonicznych, które stanowią jeden z najchlubniejszych dorobków naszej krajowej produkcji i samowystarczalności.

Jeszcze nie tak dawno, bo zaledwie w lipcu 1933 r. Państwowe Zakłady Tele i Radjotechniczne w Warszawie przystąpiły do opracowania projektu międzymiastowych central telefonicznych, przystosowanych do pracy z centralami automatycznemi Strowgera, a już dzisiaj montuje się gotowe łącznice w 10 miastach Polski, przyczem z powyższej ilości w 4 miastach a mianowicie: w Krynicy, Rabce, Piotrkowie i Tczewie zostały uruchomione.

Tempo pracy, zaiste niezwykłe, nabiera szczególnej wymowy w zestawieniu z okolicznością, że nasze centrale międzymiastowe — wytwór polskiej myśli i rąk polskiego technika i robotnika, są szczytem doskonałości zarówno pod względem technicznym jak i eksploatacyjnym, uznanym skądinąd przez miarodajne czynniki w kraju i zagranicą. Centrale bowiem zostały zaopatrzone w cały szereg nowoczesnych urządzeń, mających na celu podniesienie do maximum sprawności obsługi i przepływu rozmów telefonicznych przy zmniejszeniu do minimum czasu oczekiwania na przeprowadzenie rozmowy.

Nie wątpimy, że kwestja unowocześnienia i udostępnienia urządzeń sieci telefonicznej zainteresuje szerokie warstwy tut. społeczeństwa, tembardziej, że w ogólnym dorobku dzielnice zachodnie stanowią pod względem zagęszczenia sieci telefonicznej jedną z najpierwszych miejsc.

W miarę postępu prac nieomieszkamy wrócić do tej sprawy i podać do wiadomości dalsze szczegóły, posiadające zasadnicze znaczenie dla życia gospodarczego i kulturalnego.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 4 sierpnia 1934 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Dominika w.
Jutro: N. M. P. Śnieżna.
Wschód słońca o godzinie 4.23.
Zachód słońca o godzinie 19.47.

Stan pogody

Miejscami chmurno i mglisto ze skłonnością do burz. Ciepło. Słabe wiatry miejscowe.

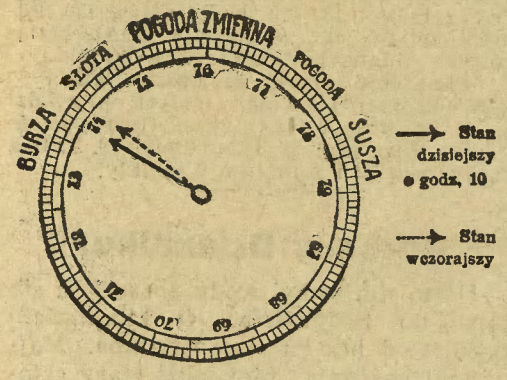

Termometr wskazywał dziś rano

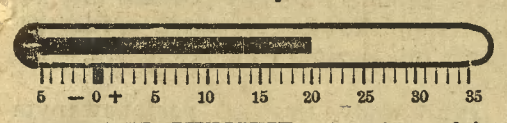

MUZEUM MIEJSKIE otwarte codziennie od 9—16, w niedziele i święta od 11—14. Obecnie w Muzeum wystawa obrazów Leona Dołżyckiego i Józefa Krzyżańskiego.

DYŻURY NOCNE APTEK
od 30. VII. do 5. VIII. 1934 r.
1) Apteka pod Aniołem.
2) Apteka przy Placu Teatralnym.
3) Apteka Tarasiewicza.

KOLEJOWA PRZYCHODNIA LEKARSKA. Dyżur w Kolejowej Przychodni Lekarskiej pełni w niedzielę, dnia 5 sierpnia br. dr. Gadomski, ul. Gdańska 57, tel. 421.

Wypożyczalnia książek „LEKTURA“ przy ul. Gdańskiej 54, **wypożycza książki na prowincję, jak również i dla wyjeżdżających na wywczasy letnie.**

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, w sobotę i jutro w niedzielę, Teatr Miejski daje arcywesołą i pogodną krotochwilę W. Walewskiego **„ACH TO ZAKOPANE“.**

W poniedziałek przedstawienie zawieszone.

Na marginesie.

Bajka.

Przeróżnych dżungli króle
na pokojowej sesji
poczęli się całować czule,
i podpisując pakt o nieagresji,
zapewniali siebie wzajem,
że już nad żadnym krajem
nieśmie zaświecić sroga
wojny pożoga.

Ten pakt wszyscy podpisali,
wielcy i mali,
więc lew i tygrys i pantera,
i słoń i żubr i lis przechera,
ślubując wojen kres —
a nawet potwór z Loch Ness
swej powinności nie chybił
i na pakcie pieczęć ryjem wybił.

Jednakże te stare wygi
nie wyzbyły się swej skóry,
bo wróciwszy w domowe progi
poczęli znowu na wyścigi
ostrzyć kły i pazury
i szpicować rogi.

— **Osobiste.** Były starosta bydgoski dr. Nowak prosi nas o zaznaczenie, że na skutek nagłego przeniesienia go na inne stanowisko, nie mógł złożyć wizyt pożegnalnych. Żegna się więc z miejscowem społeczeństwem niniejszem za naszem pośrednictwem.

— **Właściciele małych nieruchomości na powodzian.** Zapraszamy niniejszem wszystkie miejscowe i zamiejscowe towarzystwa na uroczystość poświęcenia naszego sztandaru związkowego i prosimy o łaskawe zaszczycenie nas swą obecnością wraz z pocztami sztandarowemi. W szczególności prosimy wszystkie towarzystwa i społeczeństwo tutejsze i zamiejscowe o łaskawe poparcie naszych imprez podczas koncertu w Strzelnicy w dniu 12 bm., z którego dochód przeznacza się na rzecz powodzian. Niech impreza ta na rzecz powodzian będzie imprezą międzyzwiązkową i w celu bliższego omówienia programu imprez zapraszamy jak najuprzejmiej wszystkich pp. prezesów bez względu na przekonania na wspólną konferencję międzyzwiązkową na dzień 4 bm. do lokalu p. Grzechowiaka przy ul. św. Trójcy 1, róg Poznańskiej.

Na powodzian.

Na ręce miejskiego komitetu wykonawczego pomocy dla powodzian w dalszym ciągu do dnia 1 sierpnia br. złożyli ofiary pieniężne:

Urzędnicy wydziału V. zarządu miejskiego 10,70 zł, „Dziennik Bydgoski“ 100 zł, urzędnicy wydziału szkolnego zarządu miejsk. 3 zł, urzędnicy stanu cywilnego zarządu miejsk. 7,50 zł, urzędnicy elektrowni miejskiej 21,50 zł, urzędnicy straży pożarnej 29,80 zł, koło prac. fund. bezrob. 44,78 zł, Insp. Pracy 54 oddz. 8 zł, urzędnicy głównej kasy miejskiej 128,70 zł, dyrekcja Państw. Średn. Szkoły Rolniczej 35,54 zł, urzędnicy wydz. bud. nad. zarządu miejsk. 18,40 zł, urzędnicy wydz. porz. publ. zarządu miejsk. 15,30 zł, urzędnicy nadzoru budowlanego zarządu m. 6,90 zł, Towarzystwo Mieszkaniowe 500 zł, Koszaniak 40 zł.

Ofiarodawcom składam najserdeczniejsze podziękowanie.

Przewodniczący: (—) Śpikowski, radca miejski.

— **Prawosławne nabożeństwo** w cerkwi garnizonowej przy ul. 3 Maja po gruntownym remoncie odbędzie się w poniedziałek, w dzień Przemienienia Pańskiego, (6 bm.) o godz. 9.30 rano. Oświęcenie cerkwi, św. liturgja i poświęcenie owoców.

Apelujemy do waszych serc!...

Południową połać naszego kraju, — skarbnicę przyrody i zabytków historycznych, — nawiedziła jedna z najstraszliwszych klęsk ludzkości — powódź. Ofiarą jej padły poza długim szeregiem istnień ludzkich ich siedziby, latami gromadzony majątek i nieżżęte łany.

Tysiące powodzian stoi w obliczu śmierci głodowej, z troską myśląc, co im jutrzejszy dzień przyniesie, — tysiące ócz patrzy na kraj i społeczeństwo, wierząc mocno, że ci, co coś posiadają, udzielą swej cząstki potrzebującym!

W takiej chwili nie wolno nam zostać obojętnymi! Niech każdy z nas w miarę sił i możności wesprze dobrowolną ofiarą powodzian, spełniając tem obowiązek Polaka i prawego obywatela kraju.

Ofiary prosimy kierować na konto P. K. O. nr. 170.290 z dopiskiem „Na rzecz powodzian“ albo też wprost do redakcji „Dziennika Bydgoskiego“.

Brutalnym strzałem w tył głowy zabił

bezrobotnego przy kradzieży jabłek.

(Od własnego sprawozdawcy „Dziennika Bydgoskiego“).

Solec Kujawski żyje pod znakiem sensacyj kryminalnych. Niedawno mieszkańcy Solca byli pod wrażeniem strasznego napadu rabunkowego i zamachu samobójczego śp. Franciszka Heinicha, a już znowu **głębokie oburzenie panuje w Solcu z powodu pozbawienia życia ojca rodziny Polaka Franciszka Idzikowskiego przez niegodziwego Niemca, gospodarza Gerharda Fiede'go.**

Jak nasz sprawozdawca zdołał na miejscu ustalić, sprawa przedstawia się następująco:

W ub. tygodniu przechodził biedny bezrobotny Idzikowski przez pole gospodarza Taubra, gdzie zauważył obfitą w owoce jabłoń. Poszedł do domu i znęcony owocem, umówił się z kolegą swym, również bezrobotnym Stanisławem Kołodziejskim. **Postanowili wspólnie wybrać się na jabłka.** Brak im było jednak odwagi, przez co z wyprawą swą zwlekali przez trzy dni.

Wreszcie zabrali worki i w nocy z środy na czwartek poszli. **Na miejscu bez przeszkody narwali jabłek, każdy około 15—20 funtów i publiczną drogą wracali do domu.**

W tem z kartofli, położonych tuż przy drodze, odzywa się ktoś po niemiecku: **„Zostawić te worki i stać, bo strzelam“.**

Słysząc to, przechodzący odpowiedzieli: „Nie twoje — niech cię nie obchodzi“ i poszli dalej. Niemiec widząc, że idą dalej, wstał i przyciszonym krokiem **podszedł na odległość 10 m, a celując prosto w głowę, oddał strzał z karabinu „Mausera“.** Kula trafiła Idzikowskiego w tył czaszki, przeszyła mózg i wyszła ponad okiem z tą samą siłą wraz z mózgiem. **Idzikowski padł trupem na miejscu.** Kolega jego, widząc trupa, z przerażeniem wpadł do przydrożnego lasku i obserwował Niemca, który **podszedł do trupa, wydobył z pod niego worek, wysypał zawartość i zamiast swoich kartofli zobaczył jabłka.**

Widząc popełniony błąd i karę jaka go czeka, począł uciekać. Po drodze wpadł do sąsiada swego Schadschneidera, gdzie opowiedział o zajściu. Oświadczył przytem bezczelny Niemiec, **że gdyby wiedział, że kolega zastrzelonego jest znajomy, zastrzeliłby go również, żeby nikt się nie dowiedział, kto ich zastrzelił.**

Przybyła natychmiast policja **aresztowała bezwzględnego Niemca, trupa zaś złożono w garażu straży pożarnej do czasu przybycia komisji sądowo-lekarskiej.**

W ub. piątek rannym pociągiem **odtransportowano przestępcę do więzienia śledczego w Bydgoszczy do dyspozycji władz sądowych.** Będzie on odpowiadał także za nieprawne posiadanie broni, za którą chwytał przy każdej sposobności, strzelając do robotników, zdążających wczesną porą do prac w lasach.

Śledztwo pójdzie zapewne jeszcze w kierunku stwierdzenia, **skąd dzisiaj — w 15 lat po wojnie — znalazł się w rękach Fiedego karabin wojskowy?** Zdaje się, że gdyby u niektórych gospodarzy-Niemców przeprowadzić skrupulatne rewizje, więcej nielegalnie posiadanej broni możnaby odebrać.

Z drugiej strony jednak muszę wziąć ten tragiczny wypadek jako przykład i **ostrzeżenie dla tych nierozumnych mieszkańców Solca, którzy nie bacząc na skutki, gromadnie idą, aby całą noc rabować i niszczyć dobytek nawet na polach tych najuboższych ludzi,** pozostawiając im nieraz zupełnie puste zagoniki, które wydzierżawili sobie za ostatni grosz i pracowali, aby mieć jakie takie zabezpieczenie na zimę.

MINIATURY BYDGOSKIE.

Ten niemałe ma zasługi:
Szoferować uczy drugich,
Wielkie robi też wysiłki
Jako prezes nożnej piłki.

Krwawa łaźnia przy ulicy Saperów.

Dramatyczna walka rozgorzała na śmierć i życie.

(kj) Śmiertelną nienawiść żywili do siebie dwaj mieszkańcy Bydgoszczy **Wojciech Prostak** i jego sąsiad **Florjan Zachinkiewicz,** obydwaj zamieszkali przy ul. Piaski. O podłożu tej zawiści różnie różni ludzie mówili, wszyscy jednak byli zgodni, że właściwego tła animozji sąsiedzkiej szukać należy **w pewnych nieporozumieniach majątkowych.**

Awantury pomiędzy Prostakiem a Zachinkiewiczem należały poprostu do porządku dziennego. Nikt też z sąsiadów nie dziwił się, gdy w sieni domu albo nawet na ulicy **spotkał skłóconych mężów, usiłujących w dość ostry i gwałtowny sposób wykazać swoją rację.**

Ostatnio obydwaj wrogowie spotkali się na placu Piastowskim podczas odbywającego się tam targu. Nie obeszło się oczywiście bez kłótni. Wyjątkowo nie skończyło się na rękoczynach, gdyż Prostak i Zachinkiewicz, po wypowiedzeniu sobie prawdy w cztery oczy, **rozeszli się każdy w swoją stronę.** Ten spokój jednak był tylko pozorny i porównać go można **z przysłowiową ciszą przed burzą.**

Zachinkiewicz spotkawszy na ulicy niejakiego Romana Drabińskiego oraz swego ogrodnika Piotrowskiego **zaprosił ich do pewnej knajpy i tam przy kieliszku mocniejszej „wyborowej“ uplanowali zemścić się krwawo na znienawidzonym Prostaku.** Uraczywszy się obficie alkoholem, mściwa trójka skierowała swe kroki **do restauracji p. Cieślińskiego przy ul. Bocianowo,** gdzie podobno przebywać miał „śmiertelny“ wróg Zachinkiewicza. Rzeczywiście, znaleźli tam Prostaka, zapijającego spokojnie piwko. Zachinkiewicz czując, że przewaga jest po jego stronie, **zaczepił w ordynarny sposób Prostaka i pod jakimś pretekstem wszczął z nim kłótnię, która niebawem zamieniła się w ostrą bójkę.** Do rozlewu krwi nie dopuścił jednak właściciel lokalu, który awanturników rozdzielił i **wyrzucił ze swego lokalu.**

I teraz jeszcze Florjan Zachinkiewicz nie dał za wygraną. W towarzystwie Romana Drabińskiego wstąpił **do lokalu p. Orczykowskiego przy ul. Saperów,** czekając tam na powracającego wozem do domu Prostaka.

Dla animuszu Zachinkiewicz wypił jeszcze kilka „sztabowych“ wódek, które zamieniły go bez reszty w niebezpiecznego awanturnika. W chwili, gdy Prostak przejeżdżał ul. Saperów **Zachinkiewicz dopadł furmanki, wyrwał Prostakowi z rąk lejce i zaczął się z nim szamotać na wozie.**

Rozgorzała bójka na śmierć i życie.

Prostak złapał za kłonicę od woza i **walił nią po głowie Zachinkiewicza.** Ten znowu odwzajemniał się Prostakowi z naddatkiem, nie żałując grubej laski, którą trzymał w ręku.

Razy padały jeden za drugim, krew bluzgała strumieniami, a ordynarne przekleństwa i wyzwiska dopełniały krwawego pojedynku.

Trudno przewidzieć, jakby się cała ta awantura zakończyła, gdyby nie pomoc z którą nadjechał Prostakowi zięć jego **Michał Markwardt.**

Od tej chwili silniejszą stroną był Prostak. Nieomieszkał też wykorzystać w całej pełni swojej przewagi. Wspólnie z zięciem **niemiłosiernie okładali Zachinkiewicza kijami.**

Pod ciężkiemi razami Zachinkiewicz **omal nie wyzionął ducha.**

Ostatnim, nadludzkim wysiłkiem dobył z kieszeni browning i **oddał w kierunku Prostaka trzy strzały.** Na szczęście strzały nie były celne, a tylko jeden z nich lekko zranił Markwardta.

Epilog krwawej awantury rozegrał się onegdaj **na wielkiej sali rozpraw sądu okręgowego w Bydgoszczy.**

Na ławie podsądnych zasiadł Florjan Zachinkiewicz, oskarżony o **nielegalne noszenie broni palnej i usiłowane zabójstwo.**

Przewód sądowy ujawnił jednak, **że bójka na ul. Saperów prowadzona była tak bezwzględnie i tak ostro z obydwóch stron, że trudno stwierdzić, komu należałoby przypisać winę.**

Zachinkiewicz miał być tak pokrwawiony, że nawet dobrzy znajomi z trudem zdołali go rozpoznać.

Po przesłuchaniu licznych świadków, **trybunał sędziów uwolnił Zachinkiewicza od oskarżenia, przyjmując, że tenże mógł użyć broni palnej w uprawnionej obronie koniecznej.**

Od wyroku tego oskarżyciel zgłosił podobno odwołanie.

Wycieczka do **OBERAMMERGAU**
na **przedstawienia pasyjne**
połączona ze zwiedzaniem Monachjum, Norymbergji, Drezna i zamków Bawarskich
26 sierpień - 3 wrzesień
Cena od zł. 300,— łącznie z paszportem.
Zapisy i informacje: (14252
Liga Katolicka, Katowice, Piłsudskiego 58
P. B. P. FRANCOPOL, Warszawa, Mazowiecka 9.

— **Zabawy w Strzelnicy** cieszą się zawsze znacznem powodzeniem. Miłośnicy tańca bawią się wesoło i dobrze. Na życzenie publiczności odbędą się zabawy taneczne także w najbliższą sobotę i niedzielę. Początek o godz. 8-ej. Koniec nad ranem. Do tańca przygrywać będzie pierwszorzędny zespół jazzbandowy. (14189

Przy niedostatecznej funkcji kiszek, cierpieniach wątroby i dróg żółciowych, otyłości i artretyzmie, katarze żołądka i jelit, opuchlinie grubej kiszki, cierpieniach odbytnicy naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** szybko usuwa objawy zastoinowe i bóle w podbrzuszu.

Do Gdyni

Popularny pociąg „Orbisu“, odjazd dnia 5 sierpnia godz. 1,06 — powrót do Bydgoszczy dnia 6 sierpnia godz. 0,55. Koszt przejazdu w obie strony kl. III 8,60. — Bilety do nabycia w „Orbisie“. Stowarzyszenia i związki przy zgłoszeniu większej grupy otrzymują wagon do dyspozycji. (13923

Do Wilna

organizuje wycieczkę „Orbis“. Odjazd dnia 11 bm. godz. 18, powrót 15 bm. o godz. 19,55. Koszt przejazdu w obie strony pośpiesznym pociągiem kl. III 36 zł, kl. II 51 zł. Bilety do nabycia w „Orbisie“. W programie zwiedzanie Wilna i okolic. (14291

Do Warszawy

na Święto Stolicy organizuje wycieczkę „Orbis“ luksusowym statkiem „Vistuli“. Odjazd z Bydgoszczy dnia 11 bm. o godz. 21 z przystani „Vistuli“, przyjazd do Warszawy dnia 13 bm. godz. 7,30. Powrót dowolny z Warszawy do Fordonu luksusowym statkiem „Vistuli“ w okresie 30 dni od dnia wyjazdu z Bydgoszczy. Odjazd statku z Warszawy każdego dnia o godz. 23,30. Bilety do nabycia w „Orbisie“ w cenie 8,50 zł kl. III i 12 zł kl. II w obie strony. (14292

Kino Kristal

Pocz. o 5.10, 7.10 i 9.

Dziś, sobota premjera

Najweselszy, najdowcipniejszy przebój filmowy. Tryskająca bajecznym humorem komedja z wesołego życia powojennego Wiednia, reżyserji **Georg Jakoby** pod tytułem

Miljon na ulicy

w języku niemieckim. (14396

W rolach głównych: **Georg Aleksander, Lydia Poilmann, Hugo Thimig, Hans Moser, Hans Thimig**

Wystawa! Humor! Śmiech! Rewja! Ronacher Girls!

Nadprogram: Najnowszy **Tygodnik Foxa, Kronika Pata**

(PŁATNY DZIAŁ REKLAMOWY).

Gdzie zamieszkam?

„Gastronomja" Hotel i Restaur., Dworcowa 19.

Restauracje:

Restauracja i kawiarnia Berendt, Dworcowa 6.
Kawiarnia „Europa", Gdańska 10. Dancing do rana.
Rest. „Niespodzianka" i śniadalnia, Gdańska 37.

Kabarety:

„Oaza" pierwszorzędny kabaret, ul. Pomorska 19.

Gdzie i co kupię?

Be-De-Te — Bydgoski Dom Towarowy — Gdańska 15. Największy dom tow. Polski Zach.
H. Kaszubowski, S. z o. p. Długa 22. Zegarki, biżut.
Białe dni. F. A. Matz, Śniadeckich 49, Stary Rynek 19, tel. 1323 - poleca płótna we wszyst. szerok. i jakościach, kapy, obrusy i inlety.
O. Neuman, Stary Rynek 14. Jedwabie, tow. wełn. i bawełn., materjały na suknie. Najświeższe nowości. Kolosalny wybór, najniższe ceny.
B. Kaczmarek, Podwale 12 — poleca słoje do zapraw po cenach zniżonych.
Drukarnia Bydgoska S. A., Poznańska 12-14 — wykonuje wszelkie druki familijne, kupieckie i dla towarzystw — szybko, czysto i tanio.

Odjazd pociągów z Bydgoszczy:

Toruń—Warszawa 2.37, 6.50, 8.05, 9.57, **12.54**, 13.55, 15.30, 15.58, **18.01**, 19.58, **21.35** (tranzytowy), 23.16.
Tczew—Gdańsk—Gdynia 0.40, 3.10, 3.56, 5.50, **7.35**, 12.06, 12,13, **12.59**, 13.13, 15.36, **17.17**, **20.03**, 20.10.
Kościerzyna—Gdynia 8.13, 15.45.
Rynkowo 16.10, 20.25 (w niedziele i święta od 20/V—2/IX).
Nakło—Piła 0.01, 6.15, **10.35**, 14.45, 19.46.
Unisław—Brodnica 4.55, 8.11, 13.45, 16.10, 21.50.
Inowrocław—Poznań 2.35, 3.50, 6.20, 11.45, 13.40, 18.10, 20.40, **22.25**, 23.15.
Wągrowiec—Poznań 5.00, 10.32, 18.26, 18.54.
Inowrocław—Karsznice—Herby Nowe 13.40, 23.15

KOŁO P. S. CH. D. OKOLE-WILCZAK.

W środę, 1 bm. zmarł ś. p. Piotr Burczyk, nasz długoletni członek. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 5 bm. o godz. 16-ej z kaplicy cmentarza staro-farnego, przy ul. Grunwaldzkiej. Uprasza się o liczny udział członków w pogrzebie. **Zarząd.**

Nieuniknione następstwo krwawego czynu

Rybak Witkowski pozbawiony został wolności.

(kj) Przed kilkoma dniami donosiliśmy o krwawej bójce, jak rozegrała się na łodzi rybackiej na samym środku Wisły, w pobliżu Łęgnowa.

Jak czytelnicy nasi zapewne pamiętają, w czasie sprzeczki rybak Witkowski uderzył swego przeciwnika, niejakiego Zittlau'a, bosakiem w głowę, raniąc go niebezpiecznie.

Ofiarę bestjalskiego porachunku umieszczono w szpitalu. Dzięki troskliwej opiece stan rannego ostatnio znacznie się poprawił. Mimo to życiu Zittlau'a w dalszym ciągu zagraża poważne niebezpieczeństwo. Najbardziej obawiają się lekarze komplikacyj, które mogłyby spowodować wstrząs mózgu. Tłem krwawej awantury zainteresowały się władze policyjne, które, po przeprowadzeniu dochodzeń, skierowały akta sprawy do sędziego śledczego. Wynik dochodzeń był dla Witkowskiego wybitnie niekorzystny, wobec czego pan sędzia śledczy znalazł podstawę prawną dla wydania nakazu aresztowania sprawcy nieszczęścia.

Witkowski osadzony został w areszcie sądowo-śledczym, gdzie pozostanie aż do zakończenia dochodzeń.

Według posiadanych przez nas informacyj śledztwo uwieńczone zostało już szeregiem konkretnych ustaleń, których bliższe szczegóły ze względów zrozumiałych trzymane są narazie w tajemnicy.

Trzeci dzień olimpjady

Polaków z zagranicy.

W ogólnej punktacji wciąż prowadzi Ameryka.

Warszawa, 4. 8. W piątek, w trzecim dniu igrzysk sportowych Polaków z Zagranicy i Gdańska, odbyły się dalsze zawody pływackie, mecze gier sportowych i zawody piłkarskie.

Piłka nożna. Pierwszy półfinałowy mecz piłkarski, rozegrany pomiędzy Czechosłowacją a Rumunją zakończył się zwycięstwem Czechosłowacji w stosunku 4:2 (2:1). Czechosłowacja w ten sposób przeszła już do finału, w którym spotka się ze zwycięzcą drugiego meczu półfinałowego.

Pływanie. Bieg na 400 m. stylem dow. panów wygrał zdecydowanie Chrostowski (Ameryka) w czasie 5:35,4 sek. Drugie miejsce zajął Rogalski (Kanada) 6:07,2 s. przed Muzykiem (Gdańsk) 7:52,6 sek., Jesikiewiczem (Gdańsk) 8:57,8 i Bojarem (Gdańsk) 8:58 sek.

Gry sportowe. W półfinałach siatkówki panów Rumunja przegrała z Łotwą 2:0 (15:3, 15:11), a Czechosłowacja odniosła zwycięstwo nad Francją 2:0 (15:4, 15:5).

W półfinale koszykówki panów Gdańsk zwyciężył Rumunję 23:17 (9:11).

Dalsze wyniki olimpjady Polaków z zagranicy.

W piątek wieczorem odbyły się na stadjonie Wojska Polskiego dalsze eliminacyjne zawody bokserskie, półfinałowy mecz piłkarski oraz niektóre finały lekkoatletyczne. Techniczne wyniki były następujące:

Piłka nożna. Drugi półfinałowy mecz piłkarski, rozegrany pomiędzy Niemcami a Belgją zakończył się zwycięstwem Niemiec w stosunku 4:1 (2:0). Do finału doszły w ten sposób Niemcy i Czechosłowacja.

Boks. Na zawodach bokserskich eliminacyjnych osiągnięto następujące dalsze wyniki:

W wadze koguciej Górecki (Rumunja) wygrał przez techniczny k. o. z Krawcem (Holandja) w drugiej rundzie.

W wadze piórkowej Bianga (Gdańsk) pokonał Dovgeluka (Belgja) przez techniczny k. o. w drugiej rundzie, a Gierdal (Francja) odniósł zwycięstwo również przez techniczny k. o. w trzeciej rundzie nad Kuśnerusem (Łotwa).

W wadze półśredniej Wójczak (Francja) wypunktował Kołoczka (Niemcy).

W wadze średniej Lange (Francja) wygrał przez techniczny k. o. w trzeciej rundzie z Maczukinem (Łotwa). W drugiem spotkaniu Stachowiak (Niemcy) znokautował w pierwszej rundzie Necha (Rumunja). Stachowiak walczył zamiast Puchniaka (Kanada), gdyż sędziowie stwierdzili, że przez pomyłkę ogłosili o zwycięstwie wczorajszem Puchniaka nad Stachowiakiem, podczas gdy w rzeczywistości zwycięzcą był „Niemiec".

W wadze półciężkiej Jabłoński (Francja) pokonał na punkty Polnika (Niemcy), a Wojciech (Łotwa) wygrał przez techniczny k. o. w pierwszej rundzie z Polackem (Czechosłowacja).

Lekkoatletyka. Zawody lekkoatletyczne wykazały dalszą przewagę amerykańskich zawodników, którzy obsadzili wszystkie pierwsze miejsca.

Na 800 m. panów zwyciężył Kaczmarski (USA) 2:02,1 sek. przed Oleksym (USA) 2:02,3 sek., Wincławem (Łotwa) 2:04,8 sek., Pieskim (USA), Szkubnią (Czech.) i Walkowiakiem (Francja).

W finale skoku wdal panów wygrał Janiak (USA) 642 cm. przed Ratkowskim (USA) 641, Gołkiem (Niemcy) 631, Jaworskiem (Czech.) 610, Iciakowskim (Francja) i Lubojeckim (Czech.)

W finale kuli panów pierwszy był Podolak (USA) 12,57 m. przed Chudzikiewiczem (USA) 12,18 m., Zboralskim (Francja) 11.78, Farnym (Czech.), Sikorą (Czech.) i Urbaniakiem (Francja).

W skoku wzwyż pań mistrzostwo zdobyła Przybylska 135 cm. przed Śliwą 130, Paluszkiem 125 cm. (wszystkie USA), Malanowską (Gdańsk) 125 i Wesołowską (Gd.)

Punktacja igrzysk po trzecim dniu.

W ogólnej punktacji igrzysk prowadzi wciąż Ameryka 209 pkt. przed Czechosłowacją 28, Niemcami 22, Gdańskiem 18, Łotwą 15, Francją 13 i Rumunią 2 punkty.

Kochany Dzienniku!

Mimo wezbranej wody poszedłem się kąpać do Brdyujścia. O kilkanaście kroków od brzegu stała chałupa. Majstrował coś przy niej jakiś stary człowiek. Prosiłem go, aby podczas mej kąpieli zaopiekował się moją garderobą. Kazał mi ją złożyć na ławce przed domem.

Prąd wody (jestem pasjonowanym pływakiem) zniósł mnie dość daleko. Po godzinie wracam na dawne miejsce, ale na ławce przed domem nie widzę mojego ubrania. Pukam do drzwi. Odpowiada mi głośno: można wleść! Wchodzę. Przy stole siedzi staruch — w mojej marynarce i je podwieczorek.

— Panie — odzywam się — moja garderoba...

Stary podnosi na mnie zdziwione oczy.

— Psiakruszka dopiro — powiada — a ja myślałem, że pan się utopił!

— **Kredyty budowlane wyczerpane.** Biuro Komitetu Rozbudowy Miasta oznajmia interesowanym, że fundusz kredytów budowlanych wyznaczony na akcję budowlaną w Bydgoszczy na rok 1934 został **całkowicie wyczerpany**, wobec czego podania o przyznanie kredytu budowlanego, złożone w ostatnim czasie do Komitetu Rozbudowy Miasta nie będą obecnie rozpatrzone. O uruchomieniu nowych kredytów podany będzie komunikat w miejscowych dziennikach, kiedy to jednak nastąpi obecnie niewiadomo.

GRYF-POLONJA

Toruń Bydgoszcz

Niedziela, 5 sierpnia

Stadjon Miejski. Godz. 17-ta. (14403

Murowany interes Wawrzyńca Skurczynogi

Dlaczego nie przyjąłem prokury dochodowego przedsiębiorstwa.

Bydgoszczy, 3 sierpnia.

— Serwus, redaktor!

Takim okrzykiem przywitał mnie jakiś oberwaniec w parku Jana Kazimierza. Wiedziałem, że go skądziś znam ale nie mogłem sobie nic bliższego o nim przypomnieć.

— Redaktor mnie nie poznaje, co? Wawrzyniec Skurczynoga. Przecie my się znamy...

Chciał mi wsunąć rękę pod ramię, ale się delikatnie wywinąłem.

— Pan ma do mnie jaki interes?

— No, jeszcze jaki! Możemy obaj grubo zarobić.

— Kiedy, widzi pan, ja jestem w rekonwalescencji i na razie nie wychodzę na zarobek.

— To nic, redaktorze kochany. Pracować będę ja, a redaktor będzie inkasował się walutą, którą się podzielimy. Ja będę duszą interesu, a redaktor da tylko firmę.

— Panie szanowny, ja nie mam zdolności na inkasenta. Nie umiem się ludziom naprzykrzać.

— Nie potrzeba. Będziemy cyckać rządową kasę.

Teraz obudziła się we mnie ciekawość.

— A zatem mów pan, o co chodzi.

— Redaktor musiał czytać, bo to było dopiero wczoraj ogłoszone, że rząd przeznaczył miljon sto tysięcy złotych na premje za wykrywanie nadużyć podatkowych. No, teraz już się redaktor domyśla?

— Niebardzo.

— Ależ to takie proste! Ja wiem o wielu nadużyciach podatkowych...

— To zgłoś się pan z tem do urzędu skarbowego.

— Łatwo panu mówić. Oni mnie kiwną. Rzucą mi jaki ochłap i szlus. A jak redaktor z takim donosem do nich przyjdzie, to wybulą premję co do grosza. Będą się bali.

— Kiedy ja nie wiem o żadnych nadużyciach podatkowych.

— Ale ja wiem. Ja mogę pół Bydgoszczy wsypać. Ten fabrykant, z jakim pan w niedzielę siedział w teatralce, z pewnością nie zeznał prawdziwej fasji. Skwierczy ciągle, że bieda, a tymczasem ma na utrzymaniu fifkę, że klękajcie narody! Przyodziewę jej sprawia, na papu daje, obwozi ją taksówką po mieście — czy to takiemu może się źle powodzić? Ten z pewnością orżnął urząd podatkowy.

— To jest tylko pańskie przypuszczenie.

— Ale można je sprawdzić. Ja mam węch w takich rzeczach. Albo ten tekstylnik z Gdańskiej ulicy, który tak tanio szmaty sprzedaje, że 15 panien sklepowych nie może sobie z klientkami dać rady. On ma z pewnością jedwab z przemytu, bo jak sobie inaczej wytłumaczyć tę taniochę?

— Ma pan jakie dowody na to?

— Redaktorze kochany, tu nie potrzeba dowodów. Przecież prosty rozum dyktuje, że tak jest, a nie inaczej. Zresztą my tylko będziemy wskazywać na tych oszustów, a organa skarbowe niech u nich zrobią rewizję. Wiem i o tem że w jednej restauracji boy sprzedaje papierosy, które sam do tutek napycha. Przecie to nie wolno. Tego drania ancajgować...

— Dajże pan żyć takiemu biedakowi.

— A kiedy ja chcę także żyć! Choć może najlepiej byłoby prowadzić ten interes en gros.

— Jak to pan rozumie?

— Robić donosy na wszystkich, po kolei według księgi adresowej. Niech sobie dziesięciu będzie niewinnych, zato u jedenastego z pewnością coś znajdą. Mówię redaktorowi, że z tego może być majland. Z takiego miljona, jeżeli się dobrze zawiniemy, będzie można urwać kilkadziesiąt tysięcy złociszy. Jakby się to redaktorowi przydało, co? A redaktor potrzebuje tylko przy biurku siedzieć i referować dla urzędu skarbowego to, co ja przyniosę. Ja będę cichym wspólnikiem do tego interesu, a redaktor prokurzystą. Dobrze?

— Wie pan, ja muszę się nad tem jeszcze zastanowić, muszę sobie to przemyśleć! Zgłoś się pan do mnie za parę dni.

— Tylko niech się redaktor za długo nie namyśla, bo tymczasem inni ten fundusz premjowy rozdrapią. Serwus, redaktorze!

*

I poszedł. A władze skarbowe niech się zastanowią nad tem, ilu to one takich Skurczynogów swym gadzinowym miljonem pobudziły do czynu i do aktywności! W najbliższym czasie rozpęta się orgja donosów, podobna do tej, jaką widzieliśmy dookoła obozów koncentracyjnych. Bestia humana wychodzi na żer, gdzie go tylko zwęszyć może.

St. B.

Z cyklu: Nasze reportaże.

Na czerwonych kortach B. K. S.-u.

Reportaż z międzynarodowych mistrzostw Bydgoszczy w tennisie.

A z Gdańskiej trzeba skręcić w prawo, w piękną cienistą ul. Słowackiego.

Zresztą chyba jedna czwarta Bydgoszczan chodzi w tym kierunku w wolnych chwilach na spacery. Bo to i plac Kochanowskiego z barwnemi kwietnikami i pomnik Sienkiewicza, nurzający się w zieleni, potem Sielanka, a w dalszym planie stadjon miejski. Wogóle dzielnica dysząca spokojem, dobrobytem. Płuca naprawdę wielkiego miasta. Między dwoma potężnemi, choć przygniatająco brzydkiemi, gmachami szkolnemi **czerwona plama, na której w dni pogodne koncentruje się słońce, a także życie sportowe eleganckiej Bydgoszczy.**

Na kortach Bydgoskiego Klubu Sportowego przy ul. Staszica latem gra się w tennisa, a zimą jeździ na łyżwach. Korty są dobrze utrzymane, widać że czuwają nad nimi ludzie zapobiegliwi i znający się na rzeczy. W drewnianym ale schludnym domku klubowym też się gra. Coprawda nie w tennisa, ale w bridża. Nie można się temu dziwić. Bridż też jest poniektórym do życia potrzebny.

Sport dżentelmenów.

Tennis jak wiadomo pochodzi z Anglji. Anglicy — też wiadomo — są narodem dżentelmenów. Jasno tedy z tego zdaje się wynikać, że **tennis jest sportem dżentelmenów.** Grają więc w niego ludzie wykwintni. Grają — albo dlatego, że inni grają, albo że chcą schudnąć, albo wreszcie, że ich tennis naprawdę interesuje.

Tennis jest sportem pięknym i przyjemnym. Jest także sportem kosztownym. To trudno. Tak już się na świecie stosunki układają, że za wszystko prawie, co przyjemne, trzeba płacić. Ostatecznie, żeby uchodzić za tennisistę, niekoniecznie trzeba grać. Dla zmniejszenia wydatków można ograniczyć się do zainwestowania dobrze zaprasowanych białych spodni, sportowej koszulki o ograniczonych rękawach, i w takim stroju chodzić do Teatralki, czy innej kawiarni. Dla wzmocnienia efektu można nosić pożyczoną rakietę, ewentl. pismo sportowe pod pachą i używać kilku fachowych terminów angielskich. To robi dobre wrażenie.

Ruch w B. K. S.-ie.

Ale żarty na stronę. **W Bydgoskim Klubie Sportowym traktuje się tennisa na serjo.** To znaczy jako sport, w którym się zaprawia, w którym się dąży do osiągnięcia coraz lepszej formy, w którym się zwycięża. Bo właśnie **dopiero przez dążenie do zwycięstwa zabawa staje się sportem.**

Bydgoski Klub Sportowy i jego członkowie od kilku lat systematycznie pną się w górę w hierarchji polskiego tennisa. I osiągają rezultaty coraz lepsze. Zasługa w tem i pracy wytężonej i sprawnej organizacji i przedewszystkiem dobrych chęci. **Tennisistki i tennisiści B. K. S.-u rozgrywają często spotkania międzyklubowe i międzymiastowe, a co najważniejsze w tych spotkaniach coraz częściej zwyciężają.** Sprowadzają graczy wysokiej klasy, już nietylko lokalnej, i tą wysoką klasą gry zdobywa się Bydgoszcz dla tennisa. Niedawno jeszcze na zawodach tennisowych widzieliśmy kilku członków rodzin grających sportowców. I przedstawicieli prasy z obowiązku. I trochę młodzieży szkolnej. I prawie nikogo więcej.

A dzisiaj? Proszę zajść na międzynarodowy turniej o mistrzostwo Bydgoszczy. Dokoła kortów pełno. I nowowybudowana trybuna nie okazuje się zbędną. **Wyrobiła się w Bydgoszczy specjalna publiczność tennisowa,** która nie szczędzi zainteresowania i oklasków dla pięknej gry. A tę piękną grę stale obserwować można na naszych kortach.

Magja małej piłki.

A teraz zaproponuję państwu małe doświadczenie. Psychologiczne, ale naprawdę ciekawe:

— Play.

Przycięta energicznem uderzeniem rakiety piłka przelatuje siatkę. Serwis przyjęty i rozpoczyna się wymiana, w której dwóch równej klasy zawodników stara się nie popełnić błędu i przesłać piłkę przeciwnikowi. Piłka lata z jednej połowy kortu na drugą. Metodycznie, ciągle.

Wzdłuż kortu siedzi **kilkadziesiąt osób, z wzrokiem utkwionym w jednym małym punkcie, zatracającym się w rozsłonecznionej przestrzeni powietrznej.** Postarajmy się nie patrzeć na piłkę, na kort, na graczy. Patrzmy tylko na publiczność. Wrażenie jest wręcz niesamowite. Jakby ktoś złośliwy przywiązał wszystkie nosy do jednego sznurka i ciągnął je to w jedną, to w drugą stronę. Gracze wzmacniają uderzenia. Piłka lata coraz szybciej. Patrzę na głowy — wirują poprostu na szyjach. I pomyśleć, że w tym wypadku żadnych sznurków nie trzeba było. Wystarczyła mała piłka, żeby skupić uwagę i to skupić zdecydowanie tak trudną do skoncentrowania uwagę kilkudziesięciu, kilkuset, a zdarza się na wielkich meczach międzynarodowych, że i kilkutysięcy osób. Taka jest magja tego małego elastycznego przedmiotu.

Mistrzowie i patałachy.

Jak we wszystkiem, tak i w tennisie **dzieli się tych, co uprawiają ten sport, na dwie kategorje: na patałachów i na mistrzów.** O patałachach dzisiaj mówić nie będziemy, stoimy przecież w obliczu międzynarodowych mistrzostw Bydgoszczy, w czasie których uwaga skupia się tylko na najlepszych. A najlepsi przyjechali nietylko ze wszystkich stron Polski, ale i z szerokiego świata. Bo **sport jest międzynarodowy i nie uznaje granic.** Zwłaszcza, że je przeważnie przekracza za ulgowemi paszportami. Na kortach B. K. S.-u mierzą się z tennistami polskimi **zawodnicy z Gdańska, Niemiec, Austrji, Prus Wschodnich, a także z egzotycznej Grecji i podobno aż z Peru.** W ostatnim wypadku egzotyzm musi zastąpić publiczności wysoką klasę gry. Za dużo naraz nie można wymagać.

Niestety jeśli chodzi o panów, to **nie przyjechali reprezentacyjni gracze polscy.** Tłoczyński i Tarłowski walczą o puhar Davisa w Estonji, a Hebda pojechał na turniej do Hamburga. **Czy więc pozostali członkowie pierwszej klasy polskiej z Bratkiem, Popławskim i utalentowanym Bydgoszczaninem Laszkiewiczem potrafią obronić mistrzostwo Bydgoszczy przed koalicją graczy zagranicznych — pozostaje kwestją otwartą.**

Czekoladki Jędrzejowskiej.

Uwaga publiczności koncentruje się niemal bez reszty na osobie **bezkonkurencyjnej mistrzyni Polski i wielokrotnej reprezentantki barw naszych na turniejach zagranicznych — Jadwigi Jędrzejowskiej z Krakowa.**

Popularna tennisistka nie jest podobno obecnie w najlepszej formie. Tak przynajmniej głosi fachowa prasa warszawska po ostatnim meczu międzynarodowym z Danją, rozegranym w stolicy. Jędrzejowska zawiodła, ulegając łatwo Dunce Krahwinkel — Sperling. Sprawozdawcy sportowi tłumaczą ten brak formy poprostu... **dziesięciokilogramową nadwagą naszej mistrzyni.** Jeden z dziennikarzy pisze złośliwie:

„Ale co robić! Jak ktoś ma do wyboru tytuł mistrzyni świata z jednej strony, a z drugiej objadanie się czekoladkami i dwanaście godzin snu na dobę i wybiera to drugie".

Jak z tego wynika, **ciężkie jest życie mistrzyni Polski.** Nawet jej nie dadzą zjeść spokojnie kilku czekoladek.

Mimo jednak tej czekoladkowej obsesji **Jędrzejewska niewątpliwie zostanie mistrzynią Bydgoszczy w grze pojedyńczej pań,** choć jej przeciwniczki a przedewszystkiem Lilpopówna i Neumanówna z Warszawy a także świetna Bydgoszczanka Marja Rudowska należą do najwyższej klasy polskiej.

Zresztą w horoskopy nie chcemy się bawić. Już jutro zadecyduje się wszystko ostatecznie w otwartej walce na korcie. I wszyscy będziemy świadkami, komu przypadną zaszczytne tytuły.

Tylko zapamiętajcie drogę: **z Gdańskiej trzeba skręcić w prawo, w piękną cienistą ulicę Słowackiego.** (hak.).

Dobroć.

Przychodzi czasem na nas taka chwila,
Że giną troski, znikają gorycze
I że nad sercem naszem się pochyla
Coś, co ma dobre i jasne oblicze.

I wtedy duszę naszą rozpromienia
Uśmiech piękniejszy od uśmiechu Giocond —
I wyjść pragniemy z ponurego cienia
W światło przed siebie, nie pytając dokąd.

I witać wszystkich tak jak miłych gości
I dzielić z każdym swój chleb i swe szaty
I dać każdemu coś z swojej radości,
Nie pragnąc wzamian najmniejszej odpłaty.

I rzec wrogowi: bądźmy przyjaciółmi!
Wielka jest ziemia, starczy dla nas obu.
Ja ci wybaczam, choć kopałeś dół mi —
Jednako bracie zdążamy do grobu.

Henryk Zbierzchowski.

Co robił Stoma na letnich wywczasach?

KĄPAŁ SIĘ W MORZU. — ZA 5 ZŁ DZIENNIE ŻYŁ JAK KRÓL. — WAŁĘSAŁ SIĘ PO BEOGRADZIE, BUDAPESZCIE I WIEDNIU. — JOGOSŁOWIAŃSKA I WĘGIERSKA MELPOMENA ZROBIŁA PLAJTĘ. — „ULICZNI MUZYKANCI" BĘDĄ NAJBLIŻSZYM PRZEBOJEM TEATRU BYDGOSKIEGO. — STOMA SIĘ MARTWI, ŻE SŁOŃCE ŚWIECI. — CZEGO NIE UMIE ZROBIĆ PREZYDENT BARCISZEWSKI.

Bydgoszcz, 5 sierpnia.

Spotkałem dyrektora Stomę. Był w Abazji. Nie poznałem go. Wygląda jak niedomyty djabeł. Gęba na brąz, czupryna platynowa — istna Greta Garbo albo inna Dolores w portkach.

Pytam Stomy, jak się czuł w Abazji.

— Nieźle — powiada — takie morskie kąpiele są bardzo wzmacniające. Tylko pogodę ducha psuło mi dwóch krytyków teatralnych, jeden z Beogradu a drugi z Rzymu. Te dwa rekiny pławiły się także w morzu.

— Czego dyrektor chce od krytyków teatralnych? Przecież nasi recenzenci, miejscowi czy zamiejscowi, smarują dyrektora przaśnym miodem z tyłu i przodu. Więc o cóż ansa do nich?

— No tak, tak... — potwierdził ucieszony Stoma i zaraz mu się ślepia rozjaśniły i stał się rozmowniejszy.

— W Abazji — powiada — nie byłem długo. Większą część urlopu spędziłem na wyspie Solta koło Splitu. Cisza, spokój, kąpiele, oderwanie się od naszych absorbujących zajęć, czego roztrzęsione nerwy tak bardzo potrzebują. Mieszkałem w Domu Polskim. Dziennie kosztowało to sakumpak 5 złotych, przyczem wikt pierwszorzędny i tyle, że aż z ust kapało. Niechby tak u nas nad morzem... Resztę czasu wykorzystałem, aby w Beogradzie, Budapeszcie i Wiedniu zobaczyć najnowsze przeboje sceniczne. Pojęcia redaktor nie ma, jak w Jugosławji admirują Polaków. Uważają nas za jakiś wybrany naród, za elitę słowiańszczyzny. No i rację mają. Z Beogradu pojechałem do Budapesztu. Tam wszystkie teatry leżą na brzuchu. W tej półtoramiljonowej stolicy gra zaledwie jeden teatr i to tylko dwa razy w tygodniu. Węgierska Melpomena jakby leżała na śmiertelnem łożu. Zato Wiedeń... redaktorze, tam się dzieją cuda! Wszystkie teatry czynne, wszystkie przepełnione, publiczność rozentuzjazmowana, kontakt między sceną a widownią czarujący, rozrzewniający! Byłem na pięciu spektaklach. Komedja „Strassenmusik" jest bajeczna. Dużo rzeczywistości, dużo sentymentu i humoru. Zamówiłem tę sztukę dla naszego teatru. Druga sztuka, która mnie także wzięła, to „Gelbe Lilie", rapsodja węgierska w 12 obrazach. Zamówiłem też „Pocałunek przed lustrem" Fedora i „Przełamałem kryzys". Zato ta tak rozreklamowana sztuka „Awantura o Jolantę" jest ostatnią nędzą. Grano ją zresztą w Warszawie i zrobiła kompletną klapę.

— Jak się u dyrektora zapowiada sierpień?

— Widzi redaktor, jak. Były deszcze i deszcze, a ledwo my zaczynamy grać zrobiła się pogoda. Ja już mam takiego pecha. Bo deszcz, redaktorze, to jest dla kasy teatralnej jak ta manna niebieska.

— Trzeba się było Prengla poradzić.

— Ale ja mam nadzieję, że koniec lata jakoś przebrniemy. Nowy sezon rozpoczyna się „Mazepą". Wogóle chcę 1934/5 forsować repertuar klasyczny. Niewdzięczna to rzecz pod względem kasowym, ale ma się zato dużo zadowolenia artystycznego. Widział już redaktor odnowione wnętrze teatru? Cacko! Dalibóg Bydgoszcz powinna być wdzięczna Barciszewskiemu za jego troskliwość o teatr.

— Co z tego, kiedy Barciszewski nie umie deszczu robić! A inżynierzy sowieccy wymyślili jakiś aparat, ładujący chmury elektrycznością i sprowadzają deszcz. Barciszewski, który tak lubi podróżować, mógłby pojechać do Moskwy i przypatrzyć się, jak się to robi.

Stoma spoglądał zpodełba, nie wiedząc, czy ja mówię to poważnie lub żartuję. Ale ja zrobiłem okrutnie serjo minę.

Złodziej grosza publicznego

skazany na 7 miesięcy więzienia.

(kj) Trybunał karny sądu okręgowego w Bydgoszczy rozpatrywał ostatnio sprawę **80-letniego Antoniego Kiszewskiego,** doniedawna kierownika spółdzielni spożywczej **„Zgoda" w Inowrocławiu, Orchowie i Żninie.** Akt oskarżenia, wygotowany przez pana prokuratora, zarzucał Kiszewskiemu **zbrodnię defraudacji, której dopuścił się w ten sposób, że przywłaszczył sobie na szkodę spółdzielni około 4,000 zł.** Kiedy nadużycia wykryto, Kiszewski z niewiadomych powodów nie został z zajmowanego stanowiska zwolniony. Mimo jednak smutnego ostrzeżenia, że **sprzeniewierzenia prędzej czy później muszą się wydać,** Kiszewski, pracując nadal w spółdzielni, w dalszym ciągu defraudował pieniądze, aż wreszcie suma nadużyć urosła do poważnej kwoty. Wtedy dopiero miarka nadużyć defraudanta przelała się. Nieuczciwy kierownik został zwolniony, a w następstwie pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Na odbytej ostatnio rozprawie wina Kiszewskiego wykazana została zeznaniami świadków w stu procentach, wobec czego sąd orzekł wyrok skazujący. Prawomocnym wyrokiem sądu pierwszej instancji, od którego Kiszewski nie zgłosił apelacji, skazany on został na 7 miesięcy więzienia z warunkowem zawieszeniem na 4 lata.

Marysieńka
Pocz. o godz. 5.40, 6.45 i 9 tej w niedz. o 3.20, 4.25, 6.45 i 9

Dziś w sobotę premjera
gigantycznego eposu. Dramat wśród bezkresnych pól lodowych bieguna północnego p. t.
S. O. S. GÓRA LODOWA

Jednocześnie współczesny dźwiękowiec p. t.
Panienka z Medjolanu
Humor! Treść! Muzyka! Śpiew!

Czterotygodniowa wycieczka do Jugosławji.

Poznańskie Stowarzyszenie Polsko-Jugosłowiańskie organizuje na wrzesień 4-tygodniową wycieczkę do Jugosławji. Uczestnicy wycieczki wezmą udział w kongresie polsko-jugosłowiańskim, który odbędzie się 5 września w Beogradzie i przy tej okazji zwiedzą stolicę Jugosławji, poczem pociągiem przez Sarajewo udadzą się do Dubrownika, gdzie przez blisko 18 dni pozostaną nad morzem. Stamtąd odbędą uczestnicy podróż statkiem do Susaku skąd koleją przez Wiedeń wrócą do Poznania.

Cena uczestnictwa łącznie z paszportem, podróżą, pobytem nad morzem oraz wszelkimi wydatkami jak tragarze itdp. wynosić będzie mniejwięcej 650 zł od osoby.

Zgłoszenia przyjmuje Stowarzyszenie Polsko-Jugosłowiańskie w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 sierpnia.

Na powodzian

Do tej pory redakcja „Dziennika Bydgoskiego" zebrała na powodzian łączną kwotę 1.105,85 zł.

W dalszym ciągu złożyli: gen. Szemet 5 zł, Tow. Oświat.-Relig. pod wezw. św. Ignacego w Bydgoszczy 20 zł, W. Hellwig, ogrodnictwo Okole — 10 zł.

Pracownicy firmy Bracia Tysler 24.12 zł, N. N. 5 zł, Otylja Ślizowska 10 zł, Tow. gimnastyczne Sokół Wielkie Bartodzieje 20 zł.

Warta poznańska w Bydgoszczy.

Możemy wszystkim z radością oznajmić, że do Bydgoszczy przyjeżdża 12 sierpnia br. najsilniejsza drużyna lekkoatletyczna Polski — Warta poznańska. Członkowie tejże drużyny, to rekordziści Polski, wielokrotni reprezentanci barw polskich zagranicą. Niejednokrotnie zdobywaliśmy laury właśnie dzięki startowi słynnych Warciarzy. W zespole tym, doborowo zestawionym, znajduje się także najlepszy miotacz kulą w Europie, dwukrotny mistrz Anglji, wielokrotny zwycięzca turniejów zagranicznych — **Zygmunt Heljasz.**

Warta, jak wiadomo, rozegra mecz lekkoatletyczny z tut. Sokołem I, który jest drużynowym mistrzem Pomorza. Sokół wystawi również świetnych lekkoatletów, że wymienimy tylko braci Mikrutów, St. Majtkowskiego, Więckowskiego (mistrza Polski w rzucie młotem), Kielpikowskiego, Drzycimskiego i innych. Same szeroko znane nazwiska.

— **Wycieczka parostatkiem przez okolice nawiedzione powodzią.** Chrz. Związek Czeladzi Rzeźnickiej organizuje na dzień 12 bm. wycieczkę parostatkiem do Torunia. Za 2 złote (tyle kosztuje bilet dla dorosłej osoby do Torunia i zpowrotem, dzieci do 14 lat 50 groszy) będzie się można nietylko przejechać statkiem, ale oglądać także spustoszenia, wyrządzone powodzią nad brzegami Wisły. Bilety do nabycia w składzie kolonjalnym p. Lipskiego (Mazowiecka 7), w biurze Ch. Z. Z. (Dworcowa 5), u p. Sperkowskiego (Jezuicka 20) i w restauracji hotelu Lengning (ul. Długa 37). Na statku orkiestra i bufet.

14241) Schorzenia górnych dróg oddechowych leczy się w nowoczesnych inhalatorjach zdrojowiska
INOWROCŁAW

Czytelnicy nasi mają głos.

Śmietnik w śródmieściu.

Po dłuższej nieobecności w Bydgoszczy, w ostatnich dniach zaszedłem w okolice stadjonu miejskiego przy ul. Chopina, ażeby obejrzeć tak szumnie wiosną zapowiadany ogród, jaki na gruncie miejskim pomiędzy stadjonem a torem kolejowym miał być urządzony. Niestety, zamiast spodziewanego ogrodu spotkałem wielkie kępy dziko rosnącego ostu, który podobno należy tępić, a tam gdzie miało być miejsce postoju dla samochodów — jest wielki śmietnik, dokąd furmani zwożą z miasta śmieci. Byłem świadkiem, jak furman zrzucał z woza popiół, który wiatr roznosił na sąsiednie ogrody i domy. Czy w mieście niema już innego miejsca na śmietnik, tylko to tak widoczne?

Obywatel.

—::—

— **Otwarcie nowej wystawy w Muzeum Miejskiem.** Jutro, w niedzielę, 5 bm. o godzinie 12.30 w południe nastąpi w Muzeum Miejskiem otwarcie wystawy zbiorowej profesora Leona Dołżyckiego i Józefa Krzyżańskiego. Na tę interesującą i ciekawą wystawę nadesłał prof. Dołżycki: kompozycje (z dziedziny sportu), portrety, pejzaże i martwe natury, tworzone w ostatnich latach, a sprowadzonych do Bydgoszczy z wystaw: z Moskwy, Tallina, Wenecji i Warszawy, gdzie zyskały wielkie powodzenie. Wystawa prof. Dołżyckiego i Krzyżańskiego zasługuje bezwzględnie na zapoznanie się z nią całej kulturalnej Bydgoszczy.

— **Malinik w Bydgoszczy.** W sobotę i w niedzielę bawić będzie w naszem mieście 4-ta łódzka drużyna harcerek. Jest to jedna z najlepszych drużyn chorągwi łódzkiej, która częstokroć popisywała się przed p. Prezydentem Rzeczypospolitej w Spale. Drużyna ta może się poszczycić autografami p. Prezydenta Rzplitej, lordostwa Baden-Powellów, sir Huberta Mertina i innych. „Czwórkę" podejmować będzie VII drużyna im. K. Chodkiewicza, która miała przyjemność zapoznać się z t. zw. „Malinikiem" w roku 1929 na Podolu.

—::—

Wyrzucony grosz.

Zjawiają się w naszem mieszkaniu nieraz dziesiątki ludzi żebrzących. Na twarzy ich odbija się nędza. Któż z nas śmiałby im odmówić ofiary, gdy proszą?

Czy jednak grosz, jaki ofiarujemy, będzie właściwie zużyty? Przecież słyszy się tyle o wyzyskiwaniu ludzi naiwnych, którzy z dobrego serca chcieliby przyjść z pomocą, a tymczasem stają się ofiarą najprostszego wyzysku.

Grosz jest wyrzucony, a może popiera się jeszcze pijaństwo i t. p.

Przecież być może, że żebrzący jest rzeczywiście w wielkiej potrzebie.

Więc co robić? Trzeba żebrzącemu dać bon jałmużny „Caritas'u", który kosztuje 2 lub 5 groszy.

Kto otrzyma bony, zaniesie je do wydziału „Caritas", gdzie je zmienią na żywność lub rzecz, której mu najbardziej potrzeba. A w dodatku zbada się poprzednio, czy rzeczywiście potrzeba. Wtedy i biedak otrzyma, co potrzeba i ofiarodawca nie zmarnuje swej ofiary.

Bloczki jałmużnicze „Caritas'u" w cenie 1 zł lub 1.25 zł, zawierające bony po 2 wzgl. 5 groszy, można nabyć w sklepie albo w biurze bydgoskiego okręgu „Caritas" (Marcinkowskiego 1).

Ofiarując żebrzącym bony, macie pewność, że wasz grosz nie idzie na marne!

(14354
Wszyscy do Stolicy na „ŚWIĘTO WARSZAWY"
między 4 a 17 sierpnia
Teatr - Muzyka - Taniec - Sport - Zabawy - Turystyka - Liczne i atrakcyjne premje!
Zniżka kolejowa 60—70% w obie strony.
Jeden dzień bezpłatnie w stolicy.
Karnety festivalowe w cenie 20 zł. do nabycia w oddziałach „Orbisu", w kioskach „Ruchu", w bankach spółdz. i instytucjach gospodarczych na terenie całego kraju.

— **Wycieczka parostatkiem.** Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo parafji Bielawki w trosce o przysporzenie funduszów na rzecz najbiedniejszych parafji na nadchodzącą zimę, urządza we wtorek, dnia 7 bm. o godz. 1 po południu wycieczkę parostatkiem do Brdyujścia. Zarząd uprzejmie i serdecznie zaprasza wszystkich tych, którym sprawa niesienia pomocy biednym i złagodzenie nędzy nie jest obojętna.

— **Z Koronowa do Bydgoszczy.** Dziś nastąpiło otwarcie składu żelaza, szkła, porcelany, broni i amunicji przez p. H. Błażejczyka przy ul. Długiej 36, który przeniósł się z Koronowa do Bydgoszczy. P. Błażejczykowi, znanemu na gruncie bydgoskim jako dzielnemu kupcowi, który niedawno obchodził swoje 25-lecie istnienia przedsiębiorstwa, życzyć należy dalszego jak największego rozkwitu placówki. Zwracamy uwagę na ogłoszenie w dzisiejszym numerze.

DZIAŁ SPORTOWY

PECH HEBDY.

W Hamburgu odbyło się losowanie tenisowych mistrzostw Rzeszy. Jedyny reprezentant Polski — Hebda — wylosował grupę, na której czele znajduje się jeden z najlepszych tennisistów w świecie, wielokrotny mistrz Niemiec von Cramm. W skład tej grupy, poza Crammem i Hebdą, wchodzą Kiess, Heydenreich, Puncec, Pachaly, Braeuer i Hartz. Z bardziej znanych tennisistów startują Nourney, Tuckey, Quist, Hare i Cooper.

POLSKA PROWADZI Z ESTONJĄ 2:0.

Ryga. W Tallinie rozpoczął się w piątek mecz tennisowy Polska — Estonja o puhar Davisa. Pierwszego dnia rozegrano gry pojedyńcze. Polacy odnieśli łatwe zwycięstwa tak, że po pierwszym dniu prowadzi Polska 2:0.

Pierwsze spotkanie pomiędzy Tłoczyńskim a Pukkem zakończyło się wygraną Tłoczyńskiego w trzech setach 6:4, 6:4, 6:3. Tłoczyński miał przez cały czas znaczną przewagę nad ambitnie grającym przeciwnikiem i wygrał bez wielkiego wysiłku.

Drugi mecz pomiędzy młodym Tarłowskim a Lasne przyniósł również zwycięstwo Polakowi w czterech setach 6:2, 6:4, 2:6, 6:4.

Polaków przyjmowano w Tallinie bardzo serdecznie.

Dziś, w sobotę, w drugim dniu zawodów odbędzie się gra podwójna. Walczą Tłoczyński, Wittman i Lasne, Pukk.

PIĘCIOBÓJ OFICERSKI O MISTRZOSTWO ARMJI.

Poznań. W Poznaniu rozpoczął się pięciobój oficerski o mistrzostwo armji. Pierwszego dnia rozegrano dwie konkurencje: strzelanie z pistoletu wojskowego na 25 m. i bieg pływacki na 300 m. stylem dowolnym. Drugiego dnia odbył się bieg naprzełaj oraz zawody szermiercze.

W strzelaniu zwyciężył por. Stępień (81 pp.). W biegu naprzełaj na 4 klm. zwyciężył por. Henatyk (22 pal) w czasie 14:16,7 sek. W zawodach szermierczych pierwsze miejsce zajął por. Koprowski (CWK Grudz.) przed kpt. Lewickim (KOP).

W ogólnej punktacji po dwóch dniach prowadzi por. Jarzembski (57 pp.) 20 pkt. przed por. Koprowskim (CWK Grudziądz) 31 pkt. i por. Mielniczukiem (17 pal Gniezno) 36 pkt.

ZAWODY HIPPICZNE W GDYNI.

Gdynia. W pierwszym dniu ogólno-polskich zawodów hippicznych w Gdyni rozegrane zostały konkursy m. Gdyni i Polskiego Morza.

Konkurs m. Gdyni dla pań i jeźdźców cywilnych wygrał Schmidt (Niemcy) na koniu „Pascha" przed Gniazdowskim (Polska) i Dubkem (Gdańsk).

Konkurs Polskiego Morza zgromadził 66 zawodników. Zwyciężył Gniazdowski na „Kapryśie" przed kpt. Rucińskim na „Reszce", rtm. Skupińskim na „Promieniu", rtm. Paszottą na „Neofilonie", por. Galicą na „Orlicy", mjr. Trenkwaldem i rtm. Kuleszą.

Techniczne wyniki
mistrzowskich rozgrywek tennisowych w Bydgoszczy.

Dwą dni międzynarodowego turnieju, rozgrywanego wśród dużego zainteresowania na kortach BKS-u, wyjaśniły już sytuację i wyłoniły częściowo ćwierćfinalistów.

Gra pojedyńcza panów rozstrzygnięta zapewne zostanie wyłącznie przez rakiety polskie. Z zagranicznych graczy bowiem **jedynie Grek Stalios prezentuje się bardziej ciekawie.** Peruwiańczyk okazał się graczem zupełnie prymitywnym i odpadł odrazu w pierszem kole. Niestety, z powodu śmierci prezydenta Hindenburga **nie przyjechali Niemcy i świetni Gdańszczanie,** przez co walki straciły nieco na emocjach.

Wśród pań **Jędrzejowska** i znajdująca się znowu w swojej wspaniałej formie **Rudowska** idą łatwo od zwycięstwa do zwycięstwa.

W grze mieszanej sensacją poniekąd była **przegrana bydgosko-katowickiej pary Rudowska — Bratek z parą krakowską Jędrzejowska — Szyszko.**

Z ciekawszych wyników dotychczasowych notujemy:

Gra pojedyńcza panów: Popławski — Siagas (Grecja) 6:1, 6:1; Wojciechowski — Szyszko 6:0, 6:0; Weynerowski — Mendiburu (Peru) 6:1, 6:3; Becker — Figurski 6:2, 6:0; Bratek — Sioda 6:1, 6:2; Majewski — Klimek 6:1, 6:0; Bratek — Baranowski 6:0, 6:2; Stalios (Grecja) — Księżopolski 6:0, 6:1; Stalios — Bełdowski 6:0, 6:3.

Gra pojedyńcza pań: Jędrzejowska — Zielińska 6:0, 6:0; Jędrzejowska — Weynerowska 6:1, 6:2; Bielawska — Jaśkowiakówna 6:0, 6:1; Neumannówna — Bockowa 6:3, 8:6; Lilpopówna — Fryszczynowa 5:7, 6:1, 6:0; Rudowska — Głowacka 6:1, 6:1; John-Cramer — Mohr 6:2, 6:0.

Gra mieszana: Neumannówna, Stalios — Andrótowa, Wojciechowski 6:0, 6:2; Mohr, Draheim — Jaśkowiakówna, Mikołajczak 6:3, 6:2; Bockowa, Becker — Bielawska, Majewski 7:5, 6:3; Jędrzejowska, Szyszko — Rudowska, Bratek 6:0, 7:5.

Gra podwójna panów: Bratek, Becker — Baranowski, Zieliński 6:1, 6:1; Stalios, Siagas — Łaniecki, Talarczyk 6:2, 6:4; Szyszko, Weynerowski — Księżopolski, Leszczyński 9:7, 6:4; Majewski, Bełdowski — Biechowski, Stęszewski 6:3, 6:3; Majewski, Bełdowski — Bojanowski, Kostecki 6:3, 6:3.

Gra podwójna pań: Jędrzejowska, Bielawska — Kock, Mohr 6:1, 6:1.

U golibrody.

— Panie redaktorze, pan wystawił szebie na szmichu. Pan niedawno pochwalił obozu koncentracyjnego, że on jest na niektóre polityczne paskudniki poczebny. No i co sze stało? Pan premjer Kozłowski prędko w to uwierzył i w swojem eksposé także wygłosił hymnu pochwalnego dla obóz koncentracyjny. On tego obozu przedstawił jako szkoły obywatelski, gdzie „pożyteczna dla państwa pracą przymusowa jest szrodkiem wychowawczym do zorganizowanego życia społecznego".

Mnie sze to bardzo spodobało i jabym gotów był zapisać sze na tego kursu obiwatelskiego wychowania. Bo może po trzy mieszące ja dostane dyplomu z ukończenia nauk politycznych a może i doktoratu nawet, co pan miszli? Jaby sobie zaraz dał zrobić wizytówki: Dr. Jojne Katzendreck, absolwent Berezyny Kartuski. Jakby to ugruntowało moi pozycji towarzyski! Bo co ja dziś jestem? Golibroda, wyrwikłak, skropipysk. A gdyby ja miał w kieszeni patent z Berezyny, to jaby sze tak nadymał jak Zepelin albo najedzony żołądek.

Jedno mi sze niepodoba: że w tej Berezyny, w ty wyższy uczelni, jest tak mało wolnoszczy akademicki. Wszystko rób na komendy, do każdego posterunkowego stanij na hahacht, i jedz pyrki z kapustem albo dla odmiany kapuste z pyrkami. Zato bajecznego pomysłu miał pan Kostek z tem ćwiczeniem na wolnem powietrzu z łopaty, z szufle i z kilofy. Mówie panu redaktoru, to jest bardzo zdrowy gimnastyki dla te berezyńskie pensjonarze. Pan zobaczy, że oni będą zdrowi i będą długo żyli jak Metuzalem. Ja sze nawet bardzo dziwił, że rząd tak dba o te bidaki,

Co nowego słychać z Palestynem, pan sze pita? Jak my dojechali do Gibraltaru, to już wszystko było zdrowe. Całego pokładu czuć było znowu na czosnku i cebuli. Ale pan wi, że w Gibraltaru są dżykie małpy? Jeden oficer wypuścił bujdy, że one wskazują na okręt i porywają kobity. Żeby pan widział, co sze działo! Wszystkie żydówki uczekły i zamkły sze w swoi kabiny, a robiły takiego krzyku jak na giełdy podczas krachu. Tylko jedna stara obiwatelka z Koński Woli, taka szywa, stara i całkiem połamana żydówka, została na pokładu i tak sze gorąco modliła: na bezchłopiu i małp dobry! Dżej sze wola Jechowy!

Ale Jechowa ji nie wysłuchał i małpy ji zostawiły w spokoju. Może one ją widżały i straciły gustu? Bo małpy mają także swoi estetyki i poczeba im sze podobać, aby nawiązać z nimi kontaktu.

Tak my potem płyneli jeszcze pare dni, aż my dopłynęli do egipskiego lądu. Jakiś warjat krzyknął na pokładu: Faraon robi kąpieli na plaży! I znowu zrobił sze popłoch i gewałt, aż ja zawołałem: sztyl! ja sze Faraonu nie boje! I wtedy dopiero zrobiał sze spokój na okrętu.

Spotkamy się po zawodach
Wszyscy u **Greya** *na lodach*
(14231

Miasto Królewska Huta
otrzymało nową nazwę.

Warszawa, 4. 8. (Tel. wł.) Rozesłany został okólnik ministerstwa spraw wewnętrznych do urzędów, przypominający, iż postanowieniem sejmu śląskiego miasto „Królewska Huta" przemianowane zostało na Chorzów. Okólnik poleca używanie nowej nazwy we wszystkich pismach, kierowanych do Chorzowa. (r)

Pogrzeb wielkiego przyjaciela młodzieży.

Warszawa, 4. 8. Tel. wł.) Cała katolicka Warszawa żegnała wczoraj wielkiego społecznika i przyjaciela młodzieży akademickiej śp. ks. rektora Szwejnica. Nabożeństwo żałobne celebrował ks. bisk. piński Bukraba, przemówienie żałobne wygłosił ks. prof. Falkowski. W wielkim kondukcie żałobnym wzięli udział przedstawiciele młodzieży z sztandarami, profesorowie wyższych uczelni, wielkie rzesze młodzieży i liczna publiczność oraz duchowieństwo, oddając należny hołd pamięci zasłużonego kapłana. (r)

Groźny pożar w Łodzi.

Łódź, 4. 8. (PAT) Wczoraj wieczorem w szarparni Dobrzyńskiego wybuchł pożar, który objął całe trzypiętrowe zabudowania. W niespełna godziny budynki stanęły w płomieniach. Mimo akcji ratunkowej, w której brało udział 6 oddziałów straży pożarnej, budynki spłonęły doszczętnie. Straty wynoszą ponad 150 tys. złotych. Ostatnio fabryka pracowała na dwie zmiany i zatrudniała 200 robotników. Przyczyna pożaru nie została ustalona.

Wybuch w nowym tunelu.

Paryż, 4. 8. (PAT.) W czasie przebijania nowego tunelu w Wasserling w St. Moritz w odległości 2500 m od wyjścia nastąpiła eksplozja na skutek zetknięcia się świdra z cząstkami nitrogliceryny, które znajdowały się na skale. Dwaj robotnicy ponieśli śmierć na miejscu, czterech odniosło rany.

— **Wycieczka pań św. Winc. à Paulo przy Farze do Brdyujścia 9 bm.** Wielką przyjemność z dobrym uczynkiem połączy ten, kto wybierze się na wycieczkę parostatkiem do Brdyujścia, którą urządza i na którą serdecznie zaprasza ofiarnych obywateli Towarzystwo św. Wincentego à Paulo przy Farze. Zatem w imię tak szlachetnej intencji, jak zasilenie funduszów Towarzystwa, potrzebnych dla ulżenia doli naszym nieszczęśliwym biedakom, prosimy Obywatelstwo obojga płci o gremjalne wzięcie udziału w wycieczce a zarazem poparcie przyjemnego a tak zbożnego celu. Oprócz miłej przejażdżki po szmaragdowej fali naszej Brdy czeka wycieczkowiczów bufet zaopatrzony w smaczne a tanie zakąski. Cena biletów, które można nabyć przy statku, w obie strony dla dorosłych 1 zł, dla dzieci 50 groszy.

— **Do Brdyujścia** na wycieczkę parostatkiem zaprasza wszystkich Stowarzyszenie Pań Wincentek w poniedziałek, 6 bm. Kto chce wytchnąć, niech pojedzie na tę wycieczkę. Wyjazd nastąpi o godz. 13 z przystani przy poczcie.

Wielka ofiarność społeczeństwa miasta Bydgoszczy dla powodzian

Ofiarodawcy w naturze.

Firmy: Weynerowski 80 par nowego obuwia skór. wart. 1000 zł, Bydgoski Dom Towarowy towary za 700 zł, L. Buchholz, garbarnia - 55 kg skóry podeszw. wart. 300 zł, „Pan" - towary za 263,75 zł, Kreski - naczynia emaljowane za 200 zł, Pilaczyński, Karol Behrend - towary za 104 zł, Textil, adwokat Kubisztal, drogerja Pod Gwiazdą, p. Chwiałkowski, firmy: Raparport, Futropol, Krajewski, Neumann, Głazik, Kurtz, „Bławat Ludowy", „Włóknopol", redakcja „Dziennika Bydgoskiego" za zbieranie ubrań itp., firma Liwa, p. Pawlicki, p. Chojnacki, p. Neumann, drogerja Pod Aniołem, Toruńska Centrala Mąki, p. Pilaczyńska, p. Frohwerk, firma Neumann i Knitter 20 sztuk szpadli,

Ofiarodawcy w gotówce.

Zw. Urzędników Kolejowych 50 zł, Zw. Urzędników Miejskich 30 zł, fabryka „Persil" 500 zł, Zw. Federacji Kolejowców Polskich 50 zł, Chrześc. Narod. Zjedn. Rzemiosła 25 zł, Związek Sybiraków 50 zł, Łuczkowski - palarnia kawy 100 zł, redakcja „Dnia Bydgoskiego" zbierana gotówka 2.793,06 zł, firma Tornow 100 zł, klub sportowy „Tornedo" 20 zł, pracownicy „Tornedo" 176,40 zł, Iwicki 5 zł, redakcja „Dziennika Bydgoskiego" zbierana gotówka 100 zł, pracownicy firmy Bucholz 85 zł, O. Neumann 30 zł, St. Kamiński 3 zł, redakcja „Dnia Bydgoskiego" zbierana gotówka 155 zł, Rejewska 10 zł, Sommerfeld 500 zł, J. Nowkuński 100 zł, pracownicy Franc.-Polsk. Tow. Kol. 356,65 zł, N. N. 2,50 zł, „Impregnacja" 50 zł, firma Kreski 300 zł, Komunalna Kasa Oszczędności m. Bydgoszczy 1000 zł, firma „Energja" właśc. Bol. Ims 100 zł, Związek Inwalidów 50 zł, Masojada 5 zł, adwokat Celewicz 50 zł, Adam Bukolt 20 zł, Tow. Kupców Detal. branży spoż. 100 zł, redakcja „Kurjera Bydgoskiego" i drukarnia Pawłowskiego - zbierana gotówka 125,10 zł, redakcja „Dnia Bydgoskiego" zbierana gotówka 726 zł, Związek Niż. Funkcjon. Państw. 15 zł, Zw. Urzędn. Kol. - zarząd koła II 10 zł, Dyrekcja i Zrzesz. Prac. Banku Zw. Spół. Zar. 101 zł, pracownicy firmy „Prodmetal" 111,80 zł, Helena Krzywcowa 50 zł, firma „Polonia" 87,73 zł, redakcja „Dziennika Bydgoskiego" zbierana gotówka 100 zł, Sierpiński 5 zł, Alfred Hübschmann 100 zł, Wiktorja Perlik 3 zł, Nowakowska 20 zł, A. Cepłuda 5 zł, Łuczkowski 0,10 zł, Florczykowa 1 zł, Dzielińska 5 zł, Marach 0,30 zł, Zielińska 5 zł, Nowak 0,20 zł, Echaust 1 zł, Popler 3 zł, Grocholewski 1 zł, Stull 1 zł, Bautz 1 zł, Świerczek 0,50 zł, Gładzik 0,50 zł, Makulski 1,05 zł, Zienka 1 zł, Janiszewski 0,50 zł, Pluciński 1 zł, Olstowski 1 zł, Brzozowski 1 zł, Drew 0,50 zł, Szymański 2 zł, Grzechowicz 1 zł, Niesiołowski 1 zł, Józefiak 0,50 zł, Litwin 0,50 zł, Litwinczak 0,30 zł, Ibka 0,50 zł, Kubica 1 zł, Semiński 2 zł, personel firmy „Grey" 8 zł, A. Kubisztal, adwokat 5 zł. firma „Dekora" 20 zł, firma Bunn 2 zł, firma Drews 1 zł, Liniewski 2 zł, Beidatsch 5 zł, Grund 1 zł, Surma 1 zł, Hamulski 1 zł, apteka „Pod Aniołem" 5 zł, firma „Bizopol" 1 zł, Łukaszewski 5 zł, firmy: Gieryn 1 zł, Musolf 20 zł, Nordmann 3 zł, Oskar Meyer 10 zł, Bizamyk 5 zł, Majewska (personel) 3 zł, Marja Kasprowicz 5 zł, Wiedeliński, fotograf 5 zł, firma Heelt 10 zł, ks. Grecksch 3 zł, A. Grecksch 3 zł, N. N. 1 zł, Butowski i Ska 10 zł, Nowakowska 2 zł, ze sprzedaży biletów w kinie „Kristal" z dnia 27. 7. br. 183,90 zł — razem 8.734,59 zł.

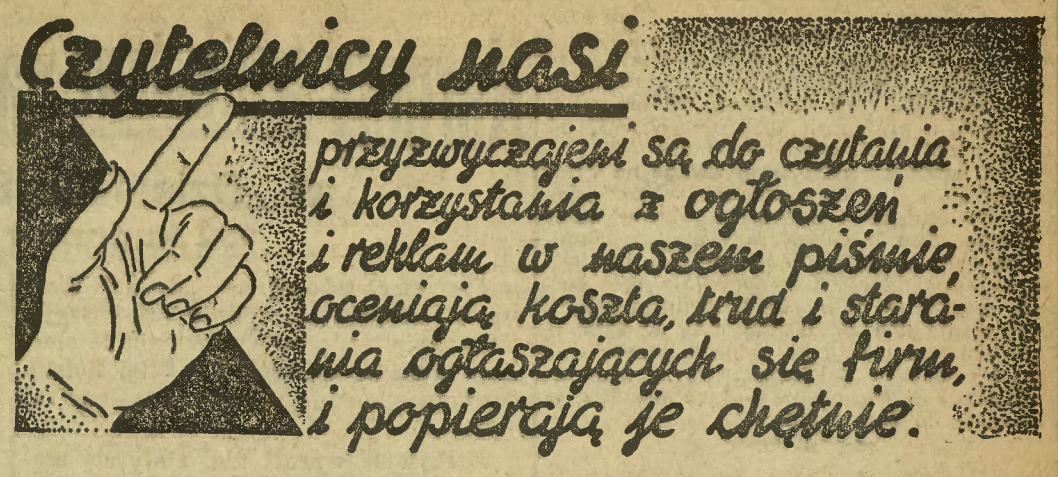

Straszna śmierć lekkomyślnego chłopca
Rozszarpane strzępy ciała ludzkiego wlokły koła pociągu.

(kj). Tragiczną śmiercią zginął wczoraj **6-letni Józef Rewers.** Chłopiec bawił się w towarzystwie kilku rówieśników na skarpie kolejowej **w pobliżu miejscowości Trwadzin.**

W pewnym momencie Rewers, chcąc widocznie **zaimponować kolegom odwagą i brawurą,** przeskoczył barjerę i **podszedł zbliska do przejeżdżającego właśnie przez Trwadzin pociągu towarowego.**

Krok ten przypłacił lekkomyślny chłopiec życiem. Kiedy bowiem mały Rewers znalazł się na torze głównym, tuż obok biegnącego leniwie pociągu towarowego, **z zakrętu nagle wyleciał pociąg pośpieszny nr. 305, pędzący z szaloną szybkością torem, na którym stał chłopiec.**

Przez mgnienie oka maszynista zamarł w przerażeniu. O wstrzymaniu jednak rwącej naprzód lokomotywy **nawet mowy być nie mogło.** Krótki, przeraźliwy, urwany okrzyk grozy: **O Jezu!...** przedostał się jedynie z ust malca, który już za chwilę **zamilkł na wieki.**

Porwany przez koła lokomotywy **został dosłownie zmasakrowany.**

Na oczach wystraszonych kolegów **koła pociągu pośpiesznego wlokły zmiażdżone i poszarpane strzępy ciała zabitego chłopca przez kilkadziesiąt metrów.**

Wkrótce na miejsce strasznego wypadku przybyły **władze kolejowe,** które zabezpieczyły zwłoki aż do czasu przybycia specjalnej komisji sądowo-lekarskiej.

Znany w Bydgoszczy obywatel
spadkobiercą olbrzymiej fortuny.
Pan Petras odziedziczy po synu stryja 65 miljon. złotych.

Poznań, 4. 8. (Tel. wł.) W tych dniach nadeszła do Polski wiadomość **o olbrzymim spadku** po zmarłym przed 10 laty laty w Ameryce emigrancie polskim Danielu Petrasie. Pozostawił on majątek w wysokości **50 miljonów dolarów,** zaznaczając w testamencie, że wolno go otworzyć dopiero w dziesięć lat po jego śmierci.

Zmarły miał 4 braci i jedną zamężną siostrę, zamieszkałą w Berlinie. Jeden ze spadkobierców, brat zmarłego, żyje w Warszawie, a drugi, syn jednego z braci mieszka w Essen. Obecnie okazuje się, że **jest jeszcze czwarty spadkobierca, który mieszka w Poznaniu.** Jest on właścicielem znanej w mieście i Wielkopolsce restauracji „Strzecha" przy placu Wolności. Pieniądze znajdują się w banku w Filadelfji. Każdy ze spadkobierców odziedziczy **około 65 miljonów złotych.**

W ten sposób właściciel „Strzechy", p. Petras stanie się **najbogatszym człowiekiem w Poznaniu oraz jednym z najbogatszych ludzi w Polsce.** Starania o wypłatę spadku w przyśpieszonem tempie są w pełnym toku.

Nowemu miljonerowi polskiemu gratulujemy uśmiechu Fortuny.

Z notatnika policjanta.

(kj) Niejaki Roman Staniewski, zam. przy ul. Dworcowej 82, zgłosił o kradzieży swoich rowerów, pozostawionych bez dozoru przed gmachem urzędu pocztowego. Dochodzenia w toku.

Zygmunt Tokarski, zam. przy ul. Promenada 28, doniósł, że na budowli przy ul. Wyspiańskiego skradziono mu z teki skórzanej dwa kwity wartości 243,50 zł.

Aresztowano dwie osoby za kradzież, dwie za opilstwo i dwie jako poszukiwane przez władze sądowe.

Triumfatorzy...

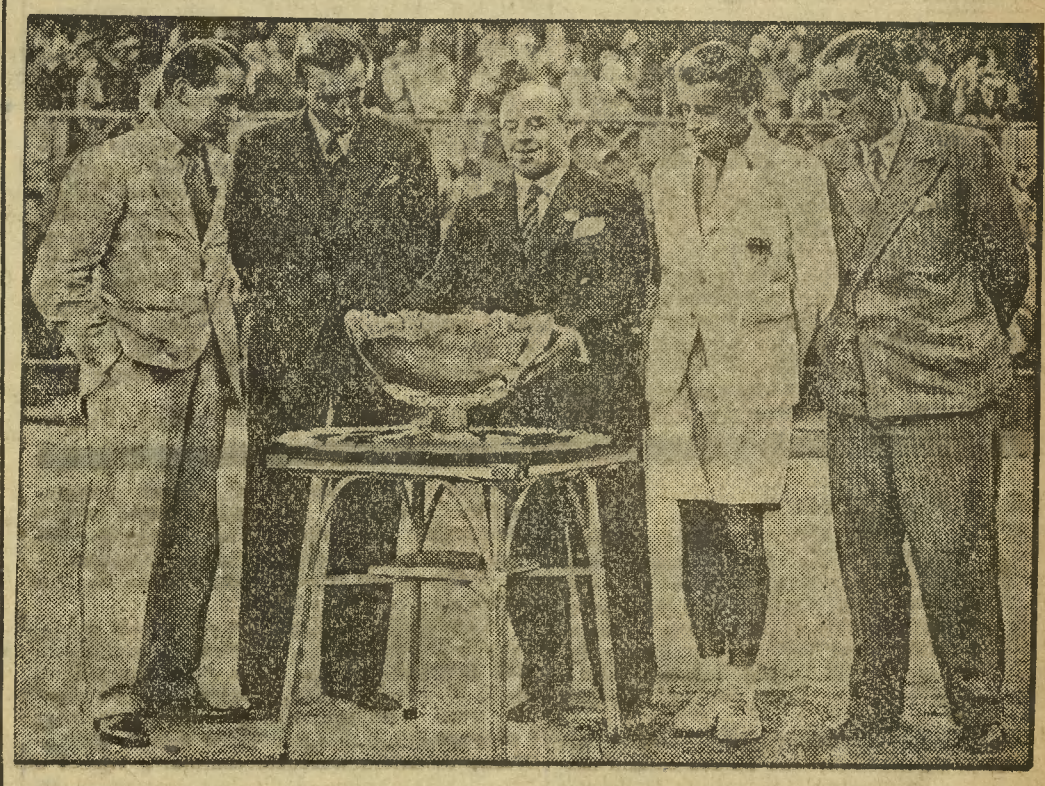

Po zwycięstwie nad reprezentacją Ameryki 4:1 brytyjscy tennisiści zdobyli na własność puhar Davisa. Na zdjęciu od lewej najlepsi tennisiści świata: Lee, Perry, Roper, Barret, kapitan angielskiej drużyny, — Austin, Hughes.

PROGRAM RADJOFONICZNY.

NIEDZIELA, 5 SIERPNIA.

WARSZAWA-RASZYN. 9,00: Transmisja nabożeństwa z pola mokotowskiego w Warszawie z okazji zjazdu Polaków z zagranicy. 9,45: Transm. rewji na polu mokotowskiem w Warszawie z okazji zjazdu Polaków z zagranicy. 10,00: Transm. akademji legjonowej z Rynku Krakowskiego. 11,00: Muzyka (płyty). 12,10: Poranek muzyczny, złożony z utworów kompozytorów polskich z udz. M. Janowskiego. 13,00: „Legjony w muzyce", prelekcja. 13,10: D. c. poranku muzycznego. 13,46: „Paraszka i Bieszczady" - wygł. p. Jan Bolesław Liweczyński (tr. ze Lwowa). 14,00: Polska muzyka ludowa w wyk. ork. Dzierżanowskiego i Suchockiego. 15,00: Tr. feljetonu regjonal. z Krakowa pt. „Udział chłopów w ruchu strzeleckim" - wygł. red. Feliks Gwiżdż. 15,25: Przegląd rynków produktów rolnych. 15,35: Muzyka (płyty). 15,45: Pogadanka hodowlana dla gospodyń wiejskich. 16,00: Wesoła audycja muzyczna (w związku z rocznicą legjonową). 17,00: Przegląd teatralny. 17,10: Koncert solistów. Wyk.: Emma Szabrańska (śpiew) i Zbigniew Drzewiecki (fort.). 18,15: Koncert zespołu Haliny Adamskiej-Grossmanowej. 18,30: Tr. meczu piłkarskiego Kraków — Budapeszt. 19,15: Koncert z udz. Wiktora Bregy (tenor). 20,02: Feljeton aktualny. 21,12: D. c. koncertu. 20,35: Odczyt prof. T. Zielińskiego. 20,50: Dziennik wieczorny. 21,00: Capstrzyk marynarki woj. z Gdyni. 21,02: Na wesołej lwowskiej fali. 22,00: Wiadomości sportowe. 22,15: Słuchowisko legjonowe pióra W. Englerta i J. Piotrowskiego „W przededniu". 23,15: Polacy z zagranicy, uczestnicy zjazdu, przemawiają do swych rodzin na obczyźnie. 23,15: Muzyka taneczna (płyty).

PONIEDZIAŁEK, 6 SIERPNIA.

WARSZAWA-RASZYN. 6,30: Audycja poranna. 8,45: Transm. otwarcia zjazdu Polaków z zagranicy w gmachu sejmu Rzeczypospolitej w Warszawie. 9,30: Transm. z uroczystego sypania kopca im. marsz. Piłsudskiego w lesie wolskim w Krakowie. 12,10: Lekka muzyka polska w wyk. zespołu T. Seredyńskiego (tr. ze Lwowa). 13,00: Dziennik południowy. 13,05: Muzyka lekka (płyty). 16,00: Audycja legjonowa z Krakowa. 17,00: Audycja dla dzieci: opowiadanie z okazji 20 rocznicy wymarszu legjonów pióra T. M. Nittmana. 17,15: „Na nutę nowej Polski", popularna audycja ze Lwowa. 18,00: Pogadanka dla kobiet i „Mobilizacja strzelczyń i drużynianek w r. 1914" p. Śliwińska. 18,15: Muzyka (płyty). 18,45: Pogadanka p. Br. Winawera. 19,15: „Legjony", audycja żołnierska. 19,40: Marsze wojskowe (płyty). 19,50: Wiadomości sportowe. 20,02: Feljeton w związku ze zjazdem Polaków z zagranicy. 20,12: Koncert muzyki polskiej. Wyk.: ork. P. R. pod dyr. A. Dołżyckiego i Ignacy Dygas (śpiew). 20,50: Dziennik wieczorny. 21,00: Capstrzyk marynarki woj. z Gdyni. 21,02: D. c. muzyki polskiej. 22,00: „Wybuch wojny — osobiste wspomnienia" wygł. Wacław Sieroszewski. 22,15: Okolicznościowa audycja muzyczna z Poznania. 23,05: Polacy z zagranicy, uczestnicy zjazdu, przemawiają do swych rodzin na obczyźnie.

ZAGRANICA. Monachjum i inne stacje niemieckie. 16,00: „Walkirja", opera Wagnera. **Paryż.** 16,30: Recital fort. Roberta Casadeusa. **Moskwa (Stalin).** 18,30: Koncert symf. Paryż **(Radio-Paris).** 20,45: Festiwal **wagnerowski.**

— **Z klubu mandolinistów „Lutnia".** Nadzwyczajne uroczyste zebranie dziś, 4 bm. o godz. 19 w lokalu Lengning. Przybycie wszystkich członków i kursistów obowiązkowe. Sympatycy mile widziani. Po zebraniu dancing. Również przypominamy o wycieczce do lasu szubińskiego. Zbiórka w niedzielę 5 bm. o godz. 1 na placu Poznańskim.

Stan wody na Wiśle dnia 4 sierpnia: Zawichost 2.45, Warszawa 2.25, Płock 1.94, Toruń 2.59, Fordon 2.72, Chełmno 2.74, Grudziądz 3.15, Korzeniowo 3.59, Piekło 3.56, Tczew 3.74, Einlage 3.20, Schievenhorst 3.06.

— **Osobiste.** Powrócił z urlopu znany i ceniony w tutejszem mieście specjalista w chorobach ocznych, okulista dr. med. K. Szymanowski, zam. przy ul. Gdańskiej 5, tel. 1924 i przyjmuje, jak dotychczas, od 9—11 przed poł. i od 3—5 po poł.

— **Zwracamy niniejszem uwagę** na ogłoszenie znanej od lat z smacznych wyrobów swoich cukierni i kawiarni Europejskiej narożnik Alei Mickiewicza i ul. Gdańskiej, która obecnie została odnowiona i powiększona. Gospodarz skrzętny dołoży moc starań, aby umilić pobyt Szan. swoim gościom. Przyjemnie spędzić można czas w sympatycznym tym lokalu przy dobrej kawie, wybornem ciastku i koncercie, przy tem uprzejma i skora obsługa, więc ochoczo w niedzielę do Europejskiej!

Powstańcy i Wojacy DOK VIII.

Zbiórka wszystkich placówek i orkiestry w niedzielę, 5 bm. o godz. 8.15 przed biurem ul. Marszałka Focha 39.

Uroczystości legjonowe.

Związek Legjonistów Polskich i Związek Strzelecki urządzają z okazji 20-lecia wymarszu I kompanji kadrowej i dorocznego święta strzeleckiego w dniu 5 bm. wspólne uroczystości.

Program niedzielny przedstawia się następująco: o godz. 9-ej uroczysta msza św. w kościele farnym; o godz. 10.45 uroczystość przemianowania ul. Senatorskiej na ulicę Bronisława Pierackiego; o godz. 11.30 defilada organizacyj przed przedstawicielami władz i społeczeństwa; o godz. 18.15 akademja w Strzelnicy ku uczczeniu 20 rocznicy wymarszu I kompanji kadrowej. Po akademji wymarsz z pochodniami na Rynek im. Marszałka J. Piłsudskiego. O godz. 20.50 uroczysty apel poległych legjonistów z I-ej kompanji kadrowej.

Zysk z obchodu przeznaczony jest na powodzian.

Grudziądz.

Piłkarze grudziądzcy na rzecz ofiar powodzi. Jutro w niedzielę 5 bm. o godz. 16 odbędzie się na boisku garnizonowem w Grudziądzu mecz piłkarski pomiędzy I drużyną „Olympji" i 64 pp. Dochód przeznaczony został na rodaków naszych, dotkniętych klęską powodzi. Jak się dowiadujemy, jutro wyjeżdża grudziądzka drużyna G. K. S. „Pepege" I do Tczewa i odbędzie rozgrywkę z tczewską drużyną Ogniska K. P. W. Dochód z tej imprezy przeznacza się również na powodzian. W przyszłą niedzielę, dnia 12 bm. nastąpi spotkanie w Grudziądzu G. K. S. „Pepege" I z grudziądzką drużyną połączoną, która składa się z najlepszych graczy pozostałych miejscowych klubów. W uroczystość Wniebowzięcia N. M. P. dnia 15 bm. wyjeżdża G. K. S. „Pepege" do Gdyni. Mamy nadzieję, że publiczność poprze powyższe imprezy sportowe, temwięcej, że dochód z nich przeznaczony jest dla ofiar dotkniętych klęską powodzi.

Kwesta publiczna na powodzian. Przypominamy, że w najbliższą niedzielę odbędzie się w Grudziądzu kwesta publiczna na rzecz powodzian. Niechaj się nikt nie usuwa od złożenia do puszek pań kwestarek chociażby najdrobniejszych ofiar na tak piękny i szlachetny cel.

Toruń.

Telepatja i metapsychika. Do Torunia przybył prof. Wł. Messing, głośny telepata i metapsychik, który w krótkim czasie zdołał zdobyć sobie wśród społeczeństwa miejscowego całkowite zaufanie. Wieczór eksperymentalny, urządzony dla przedstawicieli władz państwowych, wywołał prawdziwą sensację, gdyż prof. Messing z niezwykłą pewnością odkrył wiele szczegółów z życia kilku uczestników. N. p. jednemu urzędnikowi, który wykupił sobie bilet kolejowy do Krynicy, prof. Messing wyjawił jego cały plan, czem wzbudził zrozumiałe poruszenie. Inny znowu młodzieniec został do tego stopnia zasugestjonowany, że wypełnił wszystkie rozkazy eksperymentatora. Stwierdzić należy, że prof. Messing jest znawcą duszy ludzkiej i naprawdę dobrym telepatą i jasnowidzem.

Karnety festiwalowe na „Święto Warszawy"

w „Dzienniku Bydgoskim".

152 kuponów ulgowych!!!

Pierwsze, tegoroczne „Święto Warszawy" rozpoczęte w dniu dzisiejszym, a trwające bez przerwy do dnia 18 sierpnia, **stało się atrakcją dla całej Polski.** Zewsząd anonsują wycieczki tysięcy turystów.

Niebywałe wprost ulgi stały się magnesem nawet dla tych, którzy dysponują minimalnemi funduszami. Ulgi te skondensowały władze organizacyjne w t. zw.

karnecie festivalowym, obejmującym 152 kuponów ulgowych

na wszelkiego rodzaju imprezy. Karnet obejmuje więc **70% zniżkę kolejową w obydwie strony,** 20 biletów tramwajowych, **bon na bezpłatny pobyt jednodniowy w stolicy,** ulgi kwaterunkowe, ulgi na śniadania, obiady, kolacje, kąpiele, porady lekarskie, prawne, **50% ulgi w zakupach,** ulgi na rewje wojskowe, festyn powitalny, bal, karnawał wenecki, zabawę ludową, ulgi na wszelkie wystawy, muzea, koncerty, teatry, igrzyska sportowe. Każdy 129 kupon wymieniony będzie na specjalną kartę, upoważniającą do 2-tygodniowego pobytu w miejscowościach kuracyjnych pod Warszawą; **każdy 59-ty uprawnia do przejazdu bezpłatnego do Gdyni statkiem „Vistuli";** każdy

199-ty zaś uprawnia do bezpłatnej zagranicznej wycieczki morskiej

bez paszportu na statku linji Gdynia-Ameryka.

Wymieniliśmy tu tylko część tych wprost niebywałych ulg i udogodnień.

Z całością wenty można się zapoznać kupując

karnet w administracji naszej za cenę 20 złotych.

W ten bowiem sposób chcielibyśmy Czytelnikom naszym ułatwić i uprzystępnić możność korzystania z tej niezwykłej i taniej okazji zwiedzenia stolicy.

A więc jedziemy na „Święto Warszawy"!

Kącik esperancki.

Esperanto na usługach policji.

Ludzkość i poszczególne narody przeszły już różne formy życia społecznego. Możemy dziś z całą pewnością twierdzić, że bezpowrotnie minął już okres decydowania o losach i wartości społeczeństw siłą jednego ramienia czy mózgu. Żyjemy w wieku twórczości, podporządkowującej się dobru całego otoczenia, w wieku regulowania naszych czynów prawem i dobrem ogólnoludzkiem. Celowość pracy społecznie pojętej staje się wymiarem wartości człowieka, jego najwyższą godnością i rozkoszą. Ale, aby praca nasza w dzisiejszym świecie, tak ogromnie zmniejszonym przez postęp techniki, mogła być celową, powinna się odbywać li tylko przy pomocy neutralnego, a tak dziś rozpowszechnionego języka światowego Esperanto.

To też już w roku 1923 na XV wszechświatowym kongresie esperantystów w Norymberdze powstała myśl użycia języka Esperanto przez wszystkie światowe organy bezpieczeństwa, pracujące na polu zwalczania przestępstw. Pierwszym krokiem było utworzenie „wszechświatowej ligi bezpieczeństwa" oraz „wszechświatowej ligi dla spraw kryminalno-policyjnych" z siedzibą w Budapeszcie, które legalizowano w Lidze Narodów. Liga ta wydawała pod redakcją p. A. H. de Maricha czasopismo, poświęcone specjalnie wiadomościom kryminalistycznym. Po pewnym czasie siedzibę ligi przeniesiono z Węgier do Holandji (Utrecht), obecnie zaś pracę tę kontynuuje pismo p. t. „Internacia Polica Bulteno", wydawane w Strasbourgu (Francja), a redagowane przez p. Schwartza, inspektora policji tutejszej.

W r. 1925 zaproszono do Polski p. A. H. de Maricha, który przybył w celu zapoznania władz bezpieczeństwa z językiem Esperanto (z polskim wynalazkiem muszą nas zapoznawać dopiero obcy!), przyczem wygłosił szereg odczytów w komendach policji państwowej na temat doniosłego znaczenia Esperanta dla policji, zwłaszcza na polu ścigania przestępców kryminalnych. W tym czasie stanowisko prezesa wszechświatowej ligi bezpieczeństwa na Polskę przyjął inspektor policji państwowej p. St. Sobolewski. Dla upamiętnienia wprowadzenia Esperanta do policji państwowej w Polsce wydana została przez „W. L. B." książka p. n. „Almanako", w której zamieszczone są nazwiska i podobizny tych osób z Polski, które interesowały się tą sprawą i przyczyniły się do rozwoju tej organizacji na terenie naszego państwa.

W roku 1928 wszechświatowa liga bezpieczeństwa mianowała swoim prezesem na Polskę i W. M. Gdańsk b. referenta głównej komendy policji państwowej p. Tadeusza Szwajsa, sekretarzem zaś p. Juljana Jareckiego, którzy godność tę piastują po dzień dzisiejszy. Obecnie do ligi należy 41 delegatów z 16 krajów: Ameryka, Austrja, Belgja, Czechosłowacja, Francja, Hiszpanja, Holandja, Italja, Litwa, Łotwa, Niemcy, Polska, Szwajcarja, Szwecja i Węgry.

Prof. Sygnarski.

Humor i Satyra.

WSYPAŁ SIĘ.

— Panie kochany, choć dziesięć groszy na kawałek chleba, jezdem niewidomy od samego urodzenia...

— Tak, jesteście niewidomi, a czytacie „Dziennik Bydgoski"?

— Wcale nie czytam, litościwa osobo, ja tylko oglądam karekatury poletyczne.

JUŻ GO NIEMA.

— A kto jest najstarszym człowiekiem w tej wsi?

— Teraz to żadnego niema. Jeden był taki, ale umarł miesiąc temu.

ANALIZA.

— Jak zdrowie p. Feidenganga?

— Niebardzo. Analiza krwi wczoraj wykazała 60 procent arogancji, 38 procent strachu i 2 procent cukru. Przytem są nieustanne wahania: gdy wzmaga się cukier, natychmiast wzrasta strach, spada cukier, wzmaga się arogancja.

NIE WIE.

Jasia strasznie boli ząb. Mamusia poszła z nim do dentysty, który wyrwał ząb. Nazajutrz Jaś jest w szkole. Pytają go:

— Boli jeszcze ząb?

— Nie wiem. Dentysta zatrzymał go w lecznicy.

Z życia towarzystw.

Godz. 19,30: **Tow. Obywateli i Miłośników Miedzynia.** Zebranie plenarne w sali p. Buchholza, 6-ta śluza.

Godz. 20,00: **Związek Szoferów.** Zebranie w „Harmonji", ul. Marcinkowskiego.

— **O. P. N. „Gwiazda".** Zebranie plenarne w salce. W niedzielę wycieczka. Zbiórka o godz. 7 koło Kleinerta. Szczegóły na zebraniu.

— **Zw. Rezerwistów - koło nr. 2 w Bydgoszczy.** Zebranie plenarne w Resursie Kupieckiej, ul. Jagiellońska. Sekretarjat znajduje się obecnie przy ul. Lipowej 4 m. 2 (kol. Paszek).

Dnia 5 sierpnia br.

Godz. 6,00: **Sokół V.** Wyjazd do Inowrocławia. Zbiórka na pl. Poznańskim.

Godz. 8,00: **Polski Zbór Ewangelicki.** Nabożeństwo z kazaniem w kościele przy ul. Poznańskej 25.

Godz. 8,45: **Zw. Weteranów Powstań Nar. R. P. z r. 1914-19 koło Bydgoszcz.** Koło bierze udział w uroczystości 20-lecia wymarszu I komp. kadrowej legjonów polskich. Zbiórka ze sztandarem przed Farą.

Godz. 10,00: **Korporacja „Eksternia".** Zebranie plenarne przy ul. Sienkiewicza 12.

Godz. 14,00: **Bydgoskie Tow. Ogrodnicze.** Półroczne walne zebranie w lokalu p. Mellera.

— **Zw. zaw. czeladzi piekarskiej.** Zebranie plenarne „Pod Lwem".

Godz. 14,00: **Zrzeszenie Rodaków z Warmji, z Mazur i Ziemi Malborskiej.** Zebranie miesięczne „Pod Lwem".

— **Stow. Dzieci Marji.** Zebranie w zakładzie św. Florjana.

Godz. 17,00: **Polskie Zjednoczenie Drobnych Kupców.** Zebranie u p. Mellera, pl. Piastowski.

Godz. 18,00: **Tow. hodowli kanarków „Trel".** Zebranie u p. Bieszkiego, ul. Warszawska 25. Ważne sprawy: omówienie premjowania i wystawy kanarków.

Giełda zbożowo-towarowa w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg.

Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie.

Standarty:

Pszenica 742 g/l (126 f. h.)
Żyto 696 g/l (118,5 f. h.)
Owies 479 g/l (80 f. h.)
Jęczmień przemiałowy 673 g/l (114,1 f. h
„ pastewny 643 g/l (108,9 f. h.)

Notowania z dnia 3 sierpnia 1934 roku

		cena transakcyjna	cena orjentacyjna
Żyto 15 ton	zł	17,25	17,00— 17,25
„	zł		
Usposob. stałe			
Pszenica	zł		21,25— 21,75
Usposob. spokojne			
Jęczm. browarowy	zł		22,00— 22,50
Jęczm. przem.	zł		19,00— 19,50
Usposob. stałe			
Owies	zł		17,50— 18,00
Usposob. spokojne			
Mąka żyt. 55% wł. worka	zł		25,50— 26,50
Mąka żyt. 65% wł. worka	zł		24,50— 25,50
Mąka żyt. 55—70% wł. w.	zł		19,75— 20,75
M. żyt. razow. 95% wł. w.	zł		20,75— 21,25
M. żyt. pośl. 70% wł. w.	zł		16,50— 17,50
Usposob. stałe			
Mąka psz. I A. wł. w.	zł		39,00— 41,00
Mąka psz. I B. wł. w.	zł		35,50— 36,50
Mąka psz. I C. wł. w.	zł		34,50— 35,50
Mąka psz. I D. wł. w.	zł		33,50— 34,50
Mąka psz. I E. wł. w.	zł		32,50— 33,50
Mąka psz. II A. wł. w.	zł		30,50— 32,00
Mąka psz. II B. wł. w.	zł		30,00— 31,50
Mąka psz. II D. wł. w.	zł		29,50— 30,00
Mąka psz. II F. wł. w.	zł		25,00— 25,50
Mąka psz. III A. wł. w.	zł		23,00— 24,00
Mąka psz. III B. wł. w	zł		20,00— 20,50
Mąka psz. razowa wł. w.	zł		25,50— 26,50
Usposobienie stałe			
Otręby żytn. standartowe	zł		13,50— 14,00
Otręby pszenne miałkie	zł		13,00— 13,75
Otręby przenne śred.	zł		13,00— 13,75
Otręby pszenne grube	zł		13,25— 14,00
Rzepak zimowy bez worka	zł		39,00— 40,00
Rzepik zimowy	zł		38,00— 39,50
Mak niebieski	zł		00,00— 00,00
Gorczyca	zł		51,00— 53,00
Peluszka	zł		19,00— 21,00
Wyka	zł		19,00— 21,00
Groch Wiktorja	zł		38,00— 42,00
Groch Folgera	zł		33,00— 36,00
Łubin niebieski	zł		00,00— 00,00
Łubin żółty	zł		00,00— 00,00
Ziemniaki jadal. wczesne	zł		4,50— 5,00
Makuch lniany	zł		22,00— 23,00
Makuch rzepakowy	zł		16,00— 17,00
Makuch słonecznikowy	zł		20,00— 21,00
Wytłoki suszone	zł		00,00— 00,00
Siano nadnoteckie luzem	zł		7,50— 8,00
Śrut Soja	zł		21,75— 22,25

Ogólne usposobienie stałe.

Bank Polski płacił w dniu 4. 8. 1934 za:

dolary amreykańskie	5,25—5,26
funty szterlingów	26,50
franki szwajcarskie	172,16
franki francuskie	34,80
guldeny gdańskie	172,02
liry włoskie	45,27
floreny holenderskie	357,05

PROGRAM W KINACH.

ADRIA powtarza dziś wczorajszą premjerę **„Noc na froncie"**, pełną emocjonujących scen. Kto był na froncie w czasach wielkiej wojny ten przeżyć może na tym filmie te same wrażenia i uczucia. Piękna gra artystów, wspaniałe oddanie grozy nocy bojowej oraz treść z życia szpiega na froncie tworzą bajeczną całość. Poza tem nadprogram. Pocz. dziś o 5,10, jutro o 3.

APOLLO (ul. Krasińskiego 23) wyświetla dziś i w niedzielę nieodwołalnie po raz ostatni najwspanialszy, o wielce doniosłej treści dramat dźwiękowy pt. **„Cień szczęścia"** i **„Tajemnica gwiazdy filmowej"** o emocjonujących epizodach dramat salonowo-sensacyjny. W rolach gł. Dorota Wieck i Susy Vernon. Pocz. o 6,30 i 9, w niedzielę o 3.

BAŁTYK. Powtórzenie podwójnego programu: Film cowboyski pt. **„Biały wódz"** oraz doskonała komedja pt. **„Ta pani jest panną"**. Początek o 5.

KRISTAL. Dziś premjera komedji muzycznej, uznanej w całej Europie za najbardziej wesołą i bajeczną w wykonaniu pt. **„Miljon na ulicy"**, osnuta na tle życia powojennego Wiednia. W rolach gł. Georg Aleksander, Lydia Pollmann, Hugo Tuimig i inni. Wersja niemiecka filmu udostępnia zrozumienie treści bardzo interesującej, naszpikowanej mnóstwem dowcipnych scen, a okraszonej rytmicznemi piosenkami. Nadprogram: tygodniki Foxa, Pata itp. Początek dziś o 5,10, jutro o 3,30.

MARYSIEŃKA. Dziś nowy program o ciekawych dwóch filmach. Mianowicie wielki dramat, rozgrywający się wśród pól lodowych pt. **„S. O. S. góra lodowa"**. Martyrologja zwycięzców stref podbiegunowych, budząca zachwyt i jednocześnie mrożąca krew w żyłach. Gigantyczne to dzieło wszędzie czaruje, a więc i u nas pozyska uznanie. Uzupełnia program świetna komedja muzyczna pt. **„Panienka z Medjolanu"**, pełna humoru i ładnych melodyj. Pocz. dziś o 5,40, jutro o 3,20. Dziś w sobotę o godz. 3 dyrekcja kina daje całkowity program **„Jej królewska mość"** oraz **„Hotel Pension"** na rzecz powodzian. Wszystkie miejsca po 25 gr.

REWJA. Dziś po raz ostatni ładny i wzruszający film polski pt. **„Hanka"** z Staniewiczem. Dziś o godz. 8,30 angielska sobota. Na scenie **„Week-end"** w 20 obrazach. — **Kino „Variete"** (w ogrodzie Resursy Kupieckiej) również dziś w sobotę o godz. 8,30 i jutro o godz. 8,20 i 9,20 wielka rewja na świeżem powietrzu. Bogata, urozmaicona, melodyjna i wesoła.

Wojewódzkie
SANATORJUM
dla piersiowo chorych
W SMUKALE
pod Bydgoszczą.
Najnowsze metody leczenia. Trwałe wyniki lecznicze. Oddzielny pawilon dla ozdrowieńców. Sosnowe lasy. Pobyt **od 6,— zł. dziennie** bez innych dopłat. Przyjmuje się osoby prywatne, Członków Ubezpieczalni Społecznych i Zakładów Ubezpieczeń, urzędników i ich rodziny.
Żądajcie prospektów. (14240

RÓŻNE

Starsza
firma koncesjonowana wykonuje najtaniej instalacje elektryczne na raty, począwszy 10,— za pokój. Patecki, Gdańska 54, telefon 416. (8103

Licytacja
w firmie „Rawa" Śniadeckich 37, w poniedziałek 6-go od godz. 10-tej różnego obuwia męskiego, damskiego, różnych mebli spadkowych i sprzętów kuchennych. (14402

+

W czwartek dnia 2 sierpnia br. zmarła po krótkich i ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja najdroższa żona, najukochańsza matka, córka i siostra ś. p.

Marja Szymańska

z domu Bronzówna

przeżywszy lat 39, o czem donoszą w ciężkim smutku pogrążeni

Mąż z synkiem i rodzina.

Bydgoszcz.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę dnia 5 sierpnia o godz. 5-tej po południu z domu żałoby ul. Koronowska 60. (14266

+

Dnia 3 sierpnia 1934 r. o godz. 7 zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., w wieku 69 lat, moja ukochana żona, nasza najdroższa matka, babcia i teściowa ś. p.

z Fürstów

Marja Piotrowska

W ciężkim smutku pogrążona

Rodzina.

Bydgoszcz, Berlin.

Eksportacja zwłok odbędzie się z domu żałoby przy ul. Kościuszki 48, na cmentarz nowofarny, w poniedziałek, o godz. 17-ej. Msza św. za spokój odprawi się tegoż dnia w poniedziałek o godz. 7.30 w kościele Pojezuickim. (14359

Wróciłam

Marja Rybkowa

dentystka

Gdańska 57, Tel. 53.

Godziny przyjęć 9—1 i 3—6.

Wykonuje wszelkie prace w zakres dentystyki wchodzące. (14282

Wróciłam

z urlopu i przyjmuję codziennie od 8—10, 3—7.

Chodkiewicza 8. (14177

Lekarz - dentysta **Marja Kozika.**

Wrócił

Dr. med. Franciszek Czajkowski

lekarz specjalista chorób płucnych (8110

Bydgoszcz, ul. Gdańska 24

Przed tańcem, sportem, jedno jest konieczne, czemprędzej włosy usunąć zbyteczne.

Jeżeli chcesz o dobre samopoczucie w towarzystwie, musisz przedewszystkiem pomyśleć o usunięciu zbytecznych włosów z rąk, nóg, pach, twarzy i karku. Król kremów przeciw owłosieniu „Dulmin" uskutecznia to szybko i bezboleśnie. „Dulmin" jest biały, delikatny, przyjemny w użyciu i nieszkodliwy.

DULMIN

Idealny krem przeciw owłosieniu

S-té KHASANA

Paris, London, Varsovie

14243

WRÓCIŁAM

Dr. Irena Umbreit

lekarz (14360

Grunwaldzka 37

telefon 191

10 — 12 i 4 — 5.

Farby lakiery

oraz wszelkie (3993

przybory malarskie

kupuje się najkorzystniej w **specjalnym składzie farb i lakierów**

E. Kerber, Bydgoszcz

Gdańska 66, tel. 625

(tylko obok Elysium).

Polecam prima

miód pszczelny

lipcowy ½ kila 1,45

Karl Gross

Bydgoszcz (14084

hurtownia towarów kolonjalnych palarnia kawy.

Kilka mało używanych

pianin i fortepianów

już od zł 600 począwszy

sprzeda (14383

B. Sommerfeld

fabryka pianin

Bydgoszcz

ulica Śniadeckich 2.

Lokomobilę

w dobrym stanie nadającą się do młócenia

sprzeda (14382

„Impregnacja"

Bydgoszcz

Marszałka Focha 4.

Wróciłam (8107

LEKARZ dent.

A. Woyciechowska

Aleje Mickiewicza nr. 1, róg Gdańskiej.

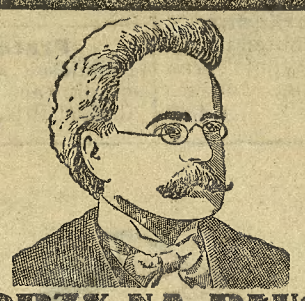

CHORZY NA PŁUCA!

Tysiące już wyleczonych! (14239

Żądajcie niezwłocznie mej książki p. t. **„NOWY SYSTEM ODŻYWCZY"** który już wielu uratował. System ten może być stosowany przy zwykłym trybie życia i ułatwia szybsze zwalczanie choroby. Nocne pocenie się i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się, a stopniowe zwapnienie koi cierpienie.

POWAGI

w zakresie wiedzy lekarskiej potwierdzają zalety mojej metody i chętnie ją zalecają. Im wcześniej rozpoczęto kurację według mojej metody, tem lepsze były wyniki.

ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE

otrzyma każdy moją książkę, z której dowie się wielu ciekawych szczegółów. Wydawca mój ma do dyspozycji wszystkiego

10000 egzemplarzy gratisowych

to też każdy, komu zależy na znalezieniu się w tem szczęśliwem gronie, proszony jest o napisanie zaraz, dzisiaj jeszcze. Mój adres:

Pannonia-Apotheke, Budapest 72. Postfach 83. Abt. 531

Najradykalniejszy środek dla cierpiących na najbardziej zastarzałą i największą

PRZEPUKLINĘ

gdy nawet operacje i opaski różnych zagranicznych specjalistów nie pomogły, oraz wszelkie fałszywe wynalazki nie poskutkowały, usuwa jedyny specjalista z długoletnią praktyką dla cierpiących na rupturę zapomocą mojego opatentowanego bandaża Nr. 1209, który przynosi prawdziwą pomoc mężczyznom i kobietom.

S. KON, Warszawa, Sosnowa 13.

PROSPEKTY na żądanie bezpłatne. Przestrzegam przed naśladownictwem mojego środka przez fałszywych specjalistów. Kto zupełnie już stracił nadzieję, znajdzie u mnie prawdziwą pomoc (14242

Restauracja i Ogród

Kasyno Cywilne-Gdańska 20

Przyjemny pobyt na wolnym powietrzu!! Znakomita i wyborna kuchnia i dobrze pielęgnowane napoje.

Wyszynk piwa okocimskiego i huggera.

½ ltr. Huggera 50 gr. 3/10 Okocim 45 gr.
1/10 ltr. 35 gr. 2/10 „ 35 gr. (14364

Naszej Szanownej Klienteli polecamy wyborowe:

Torty po **1,50 i 3,— zł** „ „
Sękacze „ **1,— i 3,— zł** za szt.

jak również wszelkiego rodzaju **wafle i keksy,** które są do nabycia we filjach (14295

„LUKULLUS"

Poznańska 16, Dworcowa 2, Dworcowa 89 (przy dworcu)

Wszechświatowej sławy psych. telep. i sugest.

WŁ. MESSING

który odsłania tajemnicę każdego człowieka.

Kto pragnie poznać właściwości swego charakteru, odkryć uśpione zdolności, dowiedzieć się o przeszłych, teraźniejszych i przyszłych losach swego życia, winien skorzystać ze sposobności i odwiedzić bezzwłocznie MESSINGA, wybitnego znawcę tajemnic życia ludzkiego. (14350

Przyjmuje od 10-1, 3-8 w. Toruń, Szeroka 37, m. 5.

BYDGOSKA FABRYKA MYDŁA

„URSUS"

ul. Marszałka Focha 43

poleca po cenach konkurencyjnych

pełnotłuste mydła do rąk i twarzy oraz mydła do prania. 8107

Opalić się można bez słońca!

Osoby, chcące się pięknie i równo opalić, a nie znoszące bezpośrednio słońca, mogą to uczynić nawet w dnie bezsłoneczne. Wystarczy używać kremu **bronzowego „Czarodziej"** Lab. Chem. Dinol. Krem ten nadaje skórze **natychmiast** piękny bronzowy odcień. Natomiast przy opalaniu się na słońcu, przy uprawianiu sportów na powietrzu przy codziennej pielęgnacji twarzy i rąk, należy również stosować krem **„Czarodziej"** ale koloru **białego.** Krem ten zawiera składniki odżywczo-biologiczne, cholesterynę i izocholesterynę, które przenikają głęboko w warstwę podskórną, wygładzając zmarszczki i chropowatości skóry, czyniąc ją miękką i aksamitnie gładką. Zabezpiecza również przed szkodliwemi promieniami słońca. Pamiętajcie więc: tak w dnie słoneczne, jak w niepogodę krem **„Czarodziej"** Lab. Chem. Dinol. (14247

W myśl par. 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. poz. 580) 2. Urząd Skarbowy w Bydgoszczy podaje do ogólnej wiadomości, że dnia **6 sierpnia 34 r. o godz. 10** w lokalu składnicy przy ul. **Konarskiego 1,** celem uregulowania zaległych należności podatkowych odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych przedmiotów: kanapy restauracyjne, stoły restauracyjne, bufety restauracyjne, lodówka mała, zegar okrągły, szklanki do piwa, krzesła, gablotki oszklone, regał restauracyjny i samochód używany marki „Chevrolet". (14399) **Kierownik Urzędu Skarbowego.**

ZARZĄD MIEJSKI w CHOJNICACH

ogłasza konkurs na posadę

księgowego-korespondenta

do oddziału spraw kontroli, rachunkowo-kasowego i majątkowego.

Kandydaci winni posiadać następujące warunki:

1. Obywatelstwo polskie i nieukończone 35 lat,
2. kilkuletnią samodzielną praktykę buchalteryjną w związkach samorządowych,
3. znajomość skarbowości komunalnej,
4. umiejętność załatwiania korespondencji na poziomie referendarskim,
5. wykształcenie średnie wzgl. 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej w zależności od praktyki.

Posada jest do objęcia od 15. 8. r. b. Uposażenie według umowy. Zgłosz. należy kierować do **Zarządu Miejskiego w Chojnicach** do dnia **10. 8. rb.**

Tymcz. Burmistrz, (—) **Z. Hanula,**
14356) Radca wojewódzki.

16 PUŁK ULANÓW WLKP.

kupuje każdą ilość siana

i płaci cenę notowania Bydgoskiej Giełdy Zbożowej. Zgłoszenia skierować do oficera żywn. pułku, ul. Szubińska nr. 2, telefon nr. 2008. (14220

Wszelkie prace dekarskie

wykonuje solidnie i fachowo (14294

B. PUBANC

Śniadeckich 20, wejście Pomorska, skład.

Ubikacje fabryczne

duże, jasne, natychmiast do wynajęcia. **Marszałka Focha 47, telef. 685.** (14375

Czytelniku! Pozwól mi bezpłatnie określić Twój charakter, zdolności, przeznaczenie i wyszczególnić najważniejsze fakty Twego życia. Określić kim jesteś, kim być możesz. Poradzić jak żyć i postępować, by zwyciężsko przeciwstawić się losowi. A ponadto wybrać na zasadzie astrologji i obliczeń kabalistycznych szczęśliwy numer Twego losu Loterji Państwowej i wskazać gdzie takowy można nabyć. Napisz imię, nazwisko, rok i miesiąc urodzenia. Weź pod uwagę, że jestem człowiekiem nauki, długoletnim redaktorem poczytnego pisma „Świt" (Wiedza Tajemna), autorem wielu prac naukowych. Nie przysyłaj żadnego wynagrodzenia. Czytelnikom „Dziennika Bydgoskiego" wysyłam horoskop bezpłatnie. Na koszty pocztowe i kancelaryjne załącz 1 zł. w znaczkach pocztowych. Na los nr. 122627 wybrany przezemnie, padła wygrana 150.000 zł. Na niewielką ilość wybranych przezemnie numerów padło mnóstwo wygranych, z braku miejsca podaję tylko niektóre: Cabała Józef, Limanowa, urzędnik rafinerji 10.000 zł. E. Zausznica, Bank Rzemieślniczy Włocławek, 5.000 zł., Frychel, Katowice, Brunów Wodospady 3, 5.000 zł., Aksiuczyc wna Helena, p-ta Hołubicze 5.000 zł., Marjan Łomnicki, Podhajce 5.000 zł. Przyjęcia osobiste cały dzień. **Warszawa, Redakcja „Świt", Żórawia 47. Psychografolog Szyller-Szkolnik.** Ogłoszenie załączyć. (12156

POLECENIA

Zegarki (8122
nowe, reperacje najtaniej. Chmielewski Dworcowa 41

Krawcowa
szyje gustownie, tanio, także poza domem. Hetmańska 24, m. 1. (8111

Przeprowadzki
i spedycje uskutecznia tanio i fachowo W. Wodtke Bydgoszcz, Gdańska 76. 14413

SPRZEDAŻE

Rzeźnictwo
nowoczesne, długoletnie, dobrze zaprowadzone z warszt., chłodnią i t. d., 3 pokoj. mieszkaniem komfort, dobry punkt zbytu zaraz do wynajęcia. Ewentl. na sprzedaż dom 2 ptr. z sklepami. Oferty do właśc. domu Kartuzy, Jeziorna 10. (14404

Wałce (14414
sztance, maszyny, stoły do cukierków, dwuwalcówkę granitową, kotły do drażetek, kasę ogniotrwałą, meble biurowe, tanio sprzedam. Król. Jadwigi 1—6.

DZIERŻAWY

Dom
komfortowy w najlepszym punkcie z powodu śmierci korzystnie na sprzedaż. Oferty filja „C. E". (8132

Zakład (8138
fryzjerski z mieszkaniem odstąpię. Of. pod „Fryzjer". filja.

Skład (8135
elegancki, centrum Gdańskiej wydzierżawię. Słowackiego 1, portjer.

Skład
mieszkanie na towary krótkie lub obuwie w dużej wsi kościelnej, wydzierżawię natychmiast. Pepliński. W. Komorsk, Pomorze. (14409

POKOJE WOLNE

Przyjmę
ucznia z utrzymaniem opieką. Rodzina bezdzietna. Krasińskiego. Oferty „Śródmieście" filja. (8126

Pokój (14412
obszerny, weranda, sklep. ogród do wynajęcia 30 zł. E. Wodtke, Gdańska 76.

LETNISKA

Letnisko
Smukała Dolna, pięknie nad wodą i lasem, pokoje wolne dobrem utrzymaniem. Suchomski. (8117

MIESZKANIA WOLNE

Mieszkanie
7-mio pokojowe z łazienką na I. piętrze zajmowane dotąd przez lekarza, który wyprowadza się do Niemiec, zaraz do wydzierżawienia. Mieszkanie zajmowali lekarze od przeszło 30 stu lat. Szczepan Szczukowski, Nowe, Pomorze. (14353

Duże
3 względnie 5 pokojowe mieszkanie, 1 pokój. kuchnię wynajmie zaraz gospodarz, Toruńska 26, przed Strzelnicą. (8131

MIESZKANIA SZUKA

3 pokoje
z łazienką, okolicy Placu Kochanowskiego. Oferty „Czynsz pewny" filja. (8190

POSADY WOLNE

Stałe (14400
dobrze płatne zatrudnienie mogą uzyskać inteligentni, wymowni panowie w wieku powyżej lat 25, przy miłej zewnętrznej, pracy akwizycyjnej. Wymagana dobra prezencja Szkolenie bezpłatne. Zgłoszenia piśmienne z podaniem dotychczasowego zatrudnienia do „Agencji Reklamy Prasowej", Dworcowa 54, pod „965/7".

Biuralista
z kaucją 500 zł otrzyma stałą posadę ewtl. z utrzymaniem, w interesie handlowym. Zgłoszenia adm Dziennika Bydgoskiego „B. H. S." 14397

Nadzwyczajna (14401
okazja dla pań inteligentnych, energicznych z ładną prezencją powyżej lat 20. Praca bardzo miła przy nadzwyczaj dobrych warunkach. Pieniądze zaraz, dla zdolnych pań stanowisko. Zgłosz. w poniedziałek od 9—12: Śniadeckich 22-3.

RÓŻNE

Jesień
się zbliża. Nadeszły już najnowsze żurnale zagraniczne na jesień — zimę 1935. Księgarnia Bydgoska N. Gieryn, Plac Teatralny. (14367

Pani
idąc dnia 3. 8. wieczorem o godz. 9.15 ul. Królowej Jadwigi w stronę Dworcowej kłaniający rowerzysta na moście prosi o adres pod „Iranta". (14393

Niniejszem mam zaszczyt zakomunikować, że z dniem dzisiejszym **przejąłem** znany

ogród i salę Kleinerta

przy czwartej śluzie nad Kanałem Bydgoskim

przy narożniku ulicy Wrocławskiej.

Lokal prowadzić będę **fachowo** na podstawie długoletniej praktyki nabytej w pierwszorzędnych zakładach gastronomicznych.

Szanowne zarządy towarzystw oraz Szanowną Publiczność proszę o życzliwe poparcie.

Z poważaniem

Franciszek Kowalski.

14322)

PRALNIA PAROWA

z filją, urządzenie maszynowe w nadkomplecie, od wielu lat zatrudniony personel, do sprzedania z powodu choroby. Potrzeba G. gd. 10.000 w gotówce. Zgłoszenia sub: **„W. L. 991"** kierować do Wahr & Lohse, Gdańsk, Breitgasse 85. (14245

PLUSKWY, mole etc.

tępi radykalnie w 5 godzinach świeca dezynfekcyjna

FUMIGATORE-CIMEX

Do nabycia **w aptekach i drogerjach.**

Skład fabryczny i reprezentacja: (13409

„HADROGA" BYDGOSZCZ

Zakłady Chemiczno-Dezynfekcyjne „Salvator" Katowice.

Wycieczki parostatkami

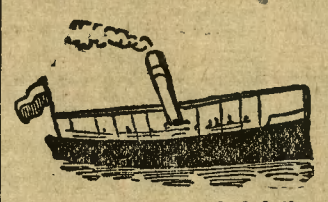

do Brdyujścia

w niedzielę, 5 sierpnia br.

odbędą się w/g. rozkładu jazdy ustalonego na niedziele i święta.

Począwszy od poniedziałku, dnia 6 b. m. kursować będzie parostatek **w dni powszednie.**

Odjazd z Bydgoszczy o godz. 15^{00} Odjazd z Brdyujścia o godz. 18^{30}.

14398) **LLOYD BYDGOSKI S. A.**

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr — jedno słowo i, w, z, a — każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50 % drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9.
Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

POLECENIA

Meble

najkorzystniej kupuje się w fabryce **E. Bronikowski i Syn, Bydgoszcz, Nakielska 135, tel. 158.** (2930

Chemiczna
Pralnia-Farbiarnia. Przyjmuje wszelką garderobę. Marszałka Focha 16, Sniadeckich 18, Grunwaldzka nr. 39. Ceny najniższe. A. Komorowski. (8086

Dywany

chodniki, wyroby kokosowe, linoleum, tanio. **M. Szmolke,** Bydgoszcz, Jezuicka 22, tel. 1301. (9775

Meble (14370
wszelkiego rodzaju kupisz najkorzystniej tylko u Ślązaków, obecnie Dworcowa 84, Śląski Dom Mebli, Komis-Zamiana.

Meble

dobre najkorzystniej kupisz tylko u Stanisława Dobrzyńskiego, Długa 32, obok Hali groszowej. (13416

Dykty
skrzynkowe 3, 4 i 5 mm. ma tanio do oddania Składnica Surowców dla Stolarzy, Bydgoszcz, ul. Grodzka 21. (14389

Meble

wszelkiego rodzaju, najtaniej i najkorzystniej tylko w **Centrali Mebli, Długa 44,** przy ul. Jana Kazimierza. (10770

Fotografuję
najtaniej. „Wiol" Marsz. Focha 16. (8113

SPRZEDAŻE

Majątek
500 mórg, 420 mórg, 160 mórg i 80 morgowe gospodarstwo, oprócz tego kamienice, wille sprzedaje korzystnie Małek, Bydgoszcz, ulica Gdańska 46, tel. 1103. (8096

Sprzedam
z powodu wyjazdu skład, używanych rzeczy za 800, lub zamienię dopłatą, propozycja. Bydgoszcz, Grunwaldzka 45. (8087

Domek
piętrowy dochodowy, 6200 sprzedam. Skład, Dąbrowskiego 18. (14391

Dom
centrum Bydgoszczy, dochodowy sprzedam. Gdańska 60, właścicielka. (8137

Parcele
korzystnie na sprzedaż. Wiadomość Osada 23, Wilczak. (14407

Dom (8101
z zabudowaniem fabrycznem, ogrodem owocowym w Nakle sprzeda. Wiadomość Grundtke, Cieszkowskiego 6, m. 3.

Sprzedam
dom z składem z 2 ogrodami, 2 chlewy, za 9000 zł. Plac budowlany. Grunwaldzka 209. (14392

Parcele
na sprzedaż. Metr kwadratowy 1.50 zł. Senatorska 64, m. 1. (8102

Jadalka
sypialka, salonik, szafy, biurka, stoły, krzesła, lustra, zegary, obrazy, antyki, machonie i wiele innych tanio sprzeda „Stała Okazja", obecnie Gdańska nr. 28a, róg Krasińskiego, tel. 1530. (14366

Z powodu
wyjazdu sprzedam tanio meble, łóżka, umywalkę, wannę, szkła do zaprawy dywan, wagę decymalną, zegar stojący itd. Jagiellońska 23, Schultz. (14363

Radjo (14374
3 lampkowe, najkorzystniej oddam. Chwytowol 3/2.

Manerz
młóckarkę dla małego rolnika sprzedam. Kossaka 55, skład. (14372

Wagę (8095
automatyczno-uchylną, okazową, z powodu likwidacji zastępstwa. Sprzedam poniżej ceny fabrycznej. Oferty filja „Raty".

Walec (14351
45 cm. długi, zaraz na sprzedaż. Młyn, Złotorja, Jadwiga Falkiewiczowa.

Czujnego
wilka, papugę i rower sprzedam. Grunwaldzka nr. 100. (14324

Rower
patefon. Plac Piastowski 4—6. (8123

Aparat (8114
do powiększeń sprzeda. „Wiol" Marsz. Focha 16.

Kajak
większy sprzedam. Grunwaldzka 36. (8116

KUPNA

Auto (14318
stare lub motor kupię. Oferty do Fr. P. Havemann, ul. Śniadeckich 34.

Kupuję
używane meble oraz odzież. Płacę gotówką. Nowy Rynek 5. (14376

NAUKA

Kurs (14379
kroju. Uczennice do szycia przyjmie. Misiewiczówna, Sienkiewicza 15.

Cukiernia
poszukuje natychmiast ekspedjentkę do bufetu wzgl. do obsługi gości. Zgłosz. do filji Dzien. Bydg. pod „Cukiernia". (8130

Kupię (14355
wanienkę restauracyjną do mycia szkła. Ginter, restauracja, Chojnice.

POSADY WOLNE

Poszukuję
uczciwego robotnika, kaucja 100 zł. Oferty pod „Robotnik". (14390

Panna (8124
do podawania, rutynowana potrzebna. Kawiarnia Ziemiańska, Pomorska 5.

Służąca
do wszelkich prac domowych, umiejąca dobrze gotować, zaprawiać i piec ciasta, potrzebna na majątek od 15 sierpnia. Zgł. z podaniem pretensji odpisów świadectw do Dz. pod „Majątek". (14406

Szukam (8136
nauczyciela angielskiego. Cieszkowskiego 12 m. 4.

Fotograf
potrzebny. „Wiol" Marsz. Focha 16. (8115

Pierwszorzędna
kucharka, z dobremi świadectwami, przyjmie zaraz. Kasyno Cywilne, Gdańska nr. 20. (14365

DZIERŻAWY

Warsztat (8093
mech. z zapędem elektr., komplet, do wydzierżawienia. Sokołowski, Bydgoszcz, Sniadeckich 52.

Skład
do wynajęcia. Wiadom. skład obuwia, Wełniany Rynek 8. (8119

Warsztat (8129
wydzierżawię tanio. Toruńska 15 mieszkanie 9.

Pracownia
śródmieście, elektryczność poszukiwana. Oferty pod „Radjo" filja. (8108

MATRYMONJALNE

Samodzielny
kupiec zbożowy, zapozna przystojną pannę z posagiem od lat 19—25, średniego wzrostu. Łaskawe zgłoszenia proszę składać o ile możności z fotografją, którą zwracam pod „Kupiec" do Dzien. (8088

Panna
lat 30, posażna w piękno ducha i dobroć serca, z małą gotówką, wyszłaby za człowieka szlachetnego charakteru na stanowisku. Zgłoszenia do Dziennika Bydgoskiego, Toruń pod „Skromna". (14352

Cena w tej rubryce 1 wiersz 50 gr.

2 pokojowe:
kuch. Promenada 23, portj.

3 pokojowe:
i kuchnia wolne od podatku, Toruńska 16/3.

Bocianowo 16, m. 6.

4 pokojowe:
kuch. odremont. wysoki parter, komf. Promenada 23 portjer.

Śniadeckich 42.

5 pokojowe:
Gdańska 86/2.

6 pokojowe:
remont. Paderewskiego.

Warsztaty i ubikacje fabryczne:
Dworcowa 39.

6-pokojowe
mieszkanie komfortowe, ładne od 1. 9. do wynajęcia tanio. Król. Jadwigi 3, mieszk. 3. (14155

4 pokojowe
mieszkanie komfortowe, 90 zł., Matejki. Gospodarz, Sniadeckich 49, II. Telefon 1234. (8005

Trzypokojowe (8039
kuchnia. Fordońska 13.

Pokój
kuchnia do wynajęcia. Kujawska 128. (14219

6—8 pokoi
wolnych. Długa 32. (8083

2 pokoje (14288
z kuchnią. Kossaka 41.

Mieszkanie
komf. 4 pokojowe. Zamojskiego 10. (8055

4—5 pokoi (81314
pokoi komfortowych, słonecznych wydzierżawię. Słowackiego 1, portjer.

Sielanki (14272
tylko sytuowanym 2, 3 pokojowe mieszkania, służebny, łazienka, balkon, słoneczne, ciepłe, suche, Zgłosz. godz. 15—19, Kopernika 7, Białowiejski.

2 ładne
próżne czyste pokoje, weranda, kuchenka gazowa. Krasińskiego 4—4. (8081

Pokój
kuchnia, piwnice, 2 stajnie wydzierżawię. Kujawska 62. (14260

2 pokoje
i kuchnia. Niegolewskiego 31. (14383

6 pokoi
komfortowych, słonecznych 2 piętro wydzierżawię. Słowackiego 1, portej. (8133

2 pokoje
kuchnia wydzierżawię. Lubelska 32. (14311

Mieszkanie
4 pokojowe odremontowane zaraz do wynajęcia. Marcinkowskiego 9, mieszkanie 4. (8089

Mieszkanie
4 pokojowe z łazienką i ogrodem przy Wesołej róg Promenada wydzierżawię. Wiadomość: Bernardyńska 4, m. 2. (14392

5 pokojowe
mieszkanie remontowane zaraz do wynajęcia. Gospodarz, Sienkiewicza 33, m. 3. (8099

4 pokoje
kuchnia słoneczne wolne. Jagiellońska 45. (14373

2 pokoje
kuchnia. Ks. Skorupki nr. 105. (14333

1—2 pokojowe
warsztaty, składnice. Pod Blankami 20. (14362

6 pokoi
nowoczesne mieszkanie od 1. X. Aleje Mickiewicza do wynajęcia. Zgłoszenia filja Dziennika pod „M. N." (8063

Osobne (8080
mieszkanko, umeblowany pokój, kuchenka gazowa, elektryczność. Czynsz półroczny. Krasińskiego 4—4.

Próżny (8067
jeden lub dwa pokoje, centrum, na biuro do oddania. Oferty pod „Wolne"

Pokój
kuchnię oddam za małą pożyczkę jako procent. Nowy Rynek 5, III ptr. Markiewicz. (14394

MIESZKANIA SZUKA

Urzędnik
bankowy poszukuje komfortowego 3-pokojowego mieszkania. Zgłosz. filja Dzien. „Etatowy". (8121

POKOJE WOLNE

Pokój
umeblowany z angielką. Swiecka 7. (8118

Pokój
umeblowany wynajmę. Gospodarz. Chołoniewskiego 14. (14381

Pokój
dla pani 10 zł miesięcznie. Wiad. Dziennik. (14335

Pokój
umeblowany. Cieszkowskiego 20. (8112

Eleganckie (8128
2 pokoje dla lepszego pana. Konarskiego 11 m. 1.

Pokój
umeblowany. Benardyńska 3, m. 5. (14408

POKOJU POSZUKUJĄ

Poszukuję
dla chłopca z I. klasy, z ziemiańskiej rodziny przy inteligentnej rodzinie w okolicy gimnazjum klasycznego pensji z pomocą w nauce. Zgłoszenia z podaniem warunków do filji Dziennika „I. klasa". (8139

Pokój (8127
niekrępujący poszukuję. Oferty do Filji „Pokój".

Restauracja
dobrze zaprowadzona zaraz do objęcia na rachunek. Reflektant żonaty z kaucją. Oferty „14343" Dziennik Bydgoski. (14343

Dzielna
propagandzistka, potrzebna. Zgłoszenia Gdańska nr. 67, w podwórzu, w godzinach 16—18. (8106

Dziewczyna
lub kobieta do wszelkich prac domowych. Babia Wieś 6. (14404

Uczeń
stolarski potrzebny. Pomorska 55—5. (8109

POSADY POSZUKUJĄ

Poszukuję
posady z gotowaniem do wszelkich prac domowych. Oferty pod „Kucharka" Dziennika. (14380

Rzeźbiarz-stolarz
specjalista na trumny, 9 lat praktyki, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Dziennika Bydgoskiego pod „Zdolny". (14395

Absolwent (13410
szkoły wydz. z dobrem świadectwem, poszukuje praktyki biurowej. Oferty do Dzien. pod „Sierota".

Skład
z przyległem mieszkaniem sprzęty kuchenne, towary żelazne, sprzedam tanio. Zgłoszenia pod „345" Dziennik Bydgoski. (14387

2 ubikacje
nadające się na warsztat i piwnica na składnicę zaraz do wynajęcia. Sobieskiego 2, 8. (8104

RÓŻNE

Wycieczka
autobusem do Ciechocinka, w niedz. 5. 8., odjazd 7 rano, obie strony 5 zł. Bilety do nabycia w sobotę 7 wieczorem, poczekalni autobusowej. (14377

Poznam
inteligentnego, średniego wieku pana, cel towarzyski. Nieanonimowe zgłoszenia pod „500" do administracji. (14385

Pomorzanka
szatynka, prosi o odpowiedz. Filja „W. W.". (8120

LETNISKA

Letnisko
przyjmuje gości po 3,50 dziennie. Chabowski, Ostromecko. (8101

Panna
solidna szuka męża do lat 40, średniego wzrostu Oferty Dzien. Bydg. pod „Zamiejscowa 33". (14411

Młoda (14336
ładna, muzykalna pani na posadzie, pozna starszego zamożnego pana. Filja Dziennika „Cudzoziemka".

Przystojny
wdowiec, własny interes, poszukuje żony, panny lub wdówki. Zgłoszenia pod „Przystojny" do administracji. (14386

Gentleman
lat 26, urzędnik państwowy z akademickiem wykształceniem, zapozna kobietę inteligentną, najchętniej sfer handlowych. „Mariage" filja. (8125

Samodzielna (14384
inteligentna Pomorzanka z wyprawą, cośkolwiek posagu, pragnie poznać urzędnika celem zamążpójścia. Oferty Dziennik Bydgoski „Muzykalna 31".

ZGUBY

Notes (14378
skórzany, zgubiono, dla znalazcy bezwartości. Oddać za wynagrodzeniem Bocianowo 36 w składzie.

Obrońca prywatny
załatwia sprawy sądowe, administracyjne, karne, procesowe, spadkowe, hipoteczne, waloryzacyjne, kontraktowe, spółkowe, najmu, podatkowe itd., ściąganie należności i udziela porady prawnej.
St. Banaszak,
Bydgoszcz,
Cieszkowskiego 4. Tel. 1304.

POLECENIA

Rowery (13668 wóziki najtaniej poleca Wasielewski, Dworcowa 41

Meble
kupisz zawsze najtaniej **tylko u** (2812
Bernarda Nowaka
Bydgoszcz, **Długa 10.**
Uwaga na adres **Długa 10.**

Swetry (14085 pulowery, kamizelki, bieliznę trykotową poleca Pracownia trykotarska Bukowskiej, Sniadeckich 2.

Meble
na całe życie kupisz najtaniej w składzie fabrycznym firmy
Ignacy Grajnert
Bydgoszcz (12293
ul. Dworcowa nr. 21.
UWAGA: Własne warsztaty. Wielki wybór! Solidne wykonanie.

Pracownia
kuśnierska przyjmuje wszelkie przeróbki, wykonuje solidnie i tanio. Plac Wolności 3. (8084

Oryginalne
maszyny do szycia i haftu Singera na spłatę ratalną od zł. 15 miesięcznie. Singer, Bydgoszcz, Dworcowa 2. (4415

BŁAWATY
kupisz najkorzystniej w nowo otwartej firmie
K. NEUMAN
Stary Rynek 5 (13002
(obok apteki Rybickiego).

Najtańszy
zakup obuwia. Z okazji otwarcia sprzedajemy obuwie wszelkiego rodzaju po cenach najtańszych. Ludowy Dom Obuwia, Długa 57 (narożnik). (14323

Pluskwy
karaluchy, mole wytępia gruntownie nowo wynaleziony płyn gazowy **„Gazolit".** (13457

SPRZEDAŻE

Domek
bez długu, na sprzedaż. Pijarów 21. Reimann. (14168

Willa
6 pokojowa w Bydgoszczy, ogród, budynek gospodarczy na sprzedaż. Zgłosz. Tollas, Bydgoszcz, Cicha 13. (14051

Willa
sześciopokojowa, ogród, wszelki komfort, najpiękniejsza dzielnica miasta, tuż przy tramwaju, na sprzedaż. Wiadomość ul. Chopina 6. (11706

Komfortowa
willa bez podatku, garaż, dużem owoc. ogrodem, pole, całość 4 morgi, 10 minut od tramwaju z powodu wyjazdu korzystnie na sprzedaż. Oferty pod „P." do filji. (8050

Domek
z 2 morgami roli i pół ogrodu warzywnego i owocowego, pięknie położony nad Brdą przy lesie za 4000 zł zaraz na sprzedaż. Wiadomość w filji Dziennika. (8078

Kamienica
komfortowa, dochód roczny 9.000, wpłata 35.000. Dobrobyt, Grudziądz, Plac Stycznia 21. (14342

Dom
sprzedam lub zamienię na gospodarstwo. Adres wskaże Dziennik. (14275

Dom (14277
ogród, pole na sprzedaż. Adres wskaże Dziennik.

Kiosk
murowany, dobry, ulica pryncypalna, sprzedam. Oferty filja „B. N." (8065

Dom (14320
dwupiętrowy, centrum, dochód 4.500, cena 25.000. Szuchiewicz, Dworcowa 2.

Sprzedam
nowy dom z ogrodem. Lubelska 32. (14310

Przedsiębiorstwo
bezkonkurencyjne, dobrze prosperujące, sprzedam zaraz z powodu wyjazdu. Zgłoszenia Dziennik Bydgoski, Gdynia pod „3000". (14347)

Kamienica
dwupiętrowa ogrodem. 18.000. Nowakowski, Kaszubska 2. (14270

Dom
piętrowy z ładnym ogrodem, plac budowlany tanio sprzedam. Ks. Skorupki 99. (14309

Sprzedam (14358
dom i plac budowlany, nadfrontowy z ogrodem, przy głównej ulicy w Starogardzie. Cena bardzo przystępna. Ruszczyński, Starogard, Chojnicka 52.

Willa (14334
4-ro-pokojowe mieszkanie prześliczny sad, Nakło n/Notecią. Pod „Leśniczanka" — Administracja.

Dom
z ogrodem sprzedam. Piękna 16. (8085

Skład
kolonjalny, dobry punkt, wyjazd, zaraz sprzedam. Wiadomość: „Dziennik Bydgoski." (8015

Zakład (14340
fryzjerski, pełnym biegu zaraz sprzedam. Oferty Dziennik „Korzystnie".

Wymierzoną
parcelę sprzedam. Gołębia 16. (14287

Sprzedaję
place budowlane blisko miasta. Wiadomość Brzozowa 25. (8069

Place (14260
budowlane sprzedam. Kozietulskiego 21, gospodarz.

Parcele
budowl. na sprzedaż. Sklep i kilka 2—3 pokojowych mieszkań, zaraz do wynajęcia. Gdzie, wskaże Urocza 1, m. 6, tel. 834, Bydgoszcz. (14328

Place (14330
od Starego Rynku 20 minut, meter 70 gr. prywatnie sprzedam. Glinki 25.

Plac
budowlany sprzedam. Ks. Skorupki 121. (14329

Parcelę
budowlaną 800 m. kw., z ogrodzeniem i pompą sprzedam. Wiadomość: ul. Gołębia 6. (14296

Drogerję
pryncypalna ulica, mieszkaniem okazyjnie sprzedam, powód wyjazd zagranicę. Oferty „Par" Poznań „56,179". (14250

Fiat (8037
6 osobowy dobrym stanie korzystnie. Tel. 17-93.

Sprzedam
zaraz większą motorową mleczarnię 2.000 ltr. Cena 13.000 zł. Oferty pod „Nr. 14158" do adminstr. (14158

Sprzedam (14276
kuchnię westfalską. Nakielska 177, właścicielka.

Wózek
dziecięcy modny sprzedam. Dolina 7, m. 6. (8059

Motor
na ropę 20 KM. w dobrym stanie korzystnie sprzeda Tabakowa, Gniezno, Młyńska 2. (8066

Okazja.
Z powodu wyjazdu sprzedam kiosk dobrze prosperujący, owoce, napoje, materjały piśmienne i t. d., dobry punkt. Stefan Sylwestrzak, Gdynia, Świętojańska 42. (14348

Samochód
4 osobowy Chevrolet 6 cyl., gotowy do jazdy sprzedam za każdą możliwą cenę. Oferty do Dziennika „A. B. 1001". (8074

Motor (14301
elektryczny 35 P. S. Maks Lewin volt 220—380 jak nowy. Cena 1.400 zł sprzeda Klucz, Gdańska 57.

Patefon
rower wyścigowy. Hetmańska 20, m. 11. (14298

Wóz
handlarski na resorach i konia sprzedam. Szubińska 68. (14306

Kocioł
parowy leżący, 6 atm. oraz częściowe urządzenie mleczarni sprzeda. W. Batog, Keynia. (8031

Motocykl
sprzedam tanio (Zündapp) 250 ccm., dobrze utrzymany, ul. Niegolewskiego 9, m. 4. (14278

Rower
męski na sprzedaż. Lewicki, Ugory 14. (14299

Drzewo
obcinane do budowy większej oficyny sprzedam. Kossaka 68. (14305

Fiat (14368
520, limuzyna, w bardzo dobrym stanie sprzeda korzystnie. „Autoarma", Bydgoszcz, Zduny 6, telefon 18-24.

Gabinet
męski, kluby skórzane, pianino. Cichoń, Podwale 3. (14325

KUPNA

Futro (14253
czarne damskie kupię za gotówkę. Oferty z dokładnym adresem do dnia 7-go b. m. do Dziennika Bydgoskiego pod „Futro".

Anodówkę (8075
akumulatorową Z. A. T. kupię zużytą, ewtl. same naczynia szklane. Oferty Dziennik pod „Z. A. T.".

Kupię
dynamo od 6—10 P. S., oraz motor elektr. 4 P. S. w dobrym stanie. Zgłoszenia z podaniem ceny do Dziennika Bydgoskiego pod „Elektryczne". (8073

Kupię (14315
dobrą maszynę do pisania, używaną. Oferty filja Dziennika pod „M. W.".

Kupię
stare podwozie od samochodu osobowego. Oferty z podaniem ceny. Dzien. Bydg. „Podwozie". (14313

Tokarkę
na metal kupię. Bocianowo 24—5. (8091

12543
żądaj zwijki (gilzy)
NOBLESSE
STERYLIZOWANE OZONEM
·ŻAR· SPÓŁKA AKCYJNA, ZAKŁ. PRZEM. NOWY TOMYŚL·

Motocykl
sprzedam albo zamienię na rower balonowy lub damski. Gdańska 162, mieszkanie 8. (14268

Rower (14271
sprzedam. Gołębia 66.

500 kartoteków
tanio sprzedam. Łącznik 16 (14265)

Fiat 501
gotowy do wyjazdu sprzedam za cenę 1.100 zł. Dworcowa 17, m. 5. (14310

Sypialkę
używaną, dobrą sprzedam tanio. Reja 1. (8097

Elektryczna
słuchawka dla osoby z przytępionem słuchem i 3 lampkowe radjo tanio do sprzedania. Królowej Jadwigi 21, m. 8. (14338

Maszynę
rzeźnicką (Wilk) korzystnie sprzedam. Nakielska 126, Frenkowski. (14314

Samochód
Fiat 509, otwarty, w dobrym stanie sprzedam okazyjnie. Lubiewski, Gdańska 34. (8077

Sprzedam
zaraz 10 okien inspektowych i wózek. Lubelska 48, m. 1. (14259

Psa (14361
ostrego sprzedam Osada 16

Strzelbę
myśliwską sprzedam. Sniadeckich 39. m. 5. (8090

Wózek
dziecięcy na sprzedaż. Ks. Skorupki 64. (14327

Dachówkę (8068
używaną sprzedaje Konieczny, Sniadeckich 32.

Sypialki
brzozowe, mahoniowe korzystnie. Stolarnia Chwytowo 6. (14308

Męski (8070
pokój, kanapa, zegar stojący, stolik pod maszynę do pisania, ozdobny stół do kwiatów, odkurzacz (Protos) na sprzedaż. Marcinkowskiego 1, m. 5.

LEKCJE

Gry
fortepianowej i teorji. Przygotowuję z powodzeniem do konserwatorjum. Sienkiewicza 10—6. (8064

POSADY WOLNE

Agenci
portretowi poszukiwani do sprzedaży portretów „Semi-Email" na bardzo dogodnych warunkach. Zakład Portretowy „Renesans", Kielce, skrzynka pocztowa 220. (13074

Olbrzymie
dochody. Stałe zajęcie, pewna egzystencja, zastępcy poszukiwani. „Univers" Postbox 217, Anvers-Belgique. (14246

Kucharka
zaraz potrzebna. Resursa Kupiecka. (14339

2 elewów (7938
zaraz poszukuje majętność Kawęcin, p. Bukowiec, Pom. 30 zł, wolne utrzymanie. Odpisów świadectw nie zwraca się.

Pilnikarz
na pracę maszynową i ręczną potrzebny zaraz. Fabryka Pilników, Gniezno, 3 Maja 3. (14154

Czeladnik (14341
szewski potrzebny zaraz. Chełmża, Toruńska 29.

Dzielny
młodszy handlowiec z branży spożywczej, znający dobrze stosunki bydgoskie zaraz lub później potrzebny. Zgłoszenia pod „Handlowiec" do Dziennika. (14130

Koszykarz
potrzebny zaraz. Nitka, Brodnica n/Drw., Kilińskiego 1. (14204

Panienka
do posyłek niezwłocznie potrzebna. Lindner, Długa 64, I. p. (14274

Szwaczki
zdolne potrzebne. Zgłosz. Domżałówna, Kujawska nr. 118. (14300

Książkowa(wy)
biegły w rachunkach może się zgłosić. Gdańska 60, I. piętro. (8092

Karmelkarz
samodzielny, na wszystkie wyroby twarde, potrzebny zaraz. Zgłoszenia do Dz. Bydgoskiego pod „Samodzielny". (14326

Ekspedjentka
starsza z praktyką i znajomością szycia na maszynach potrzebna. Pożądana kaucja lub poręczenie. Pisemne zgłoszenia do Dziennika Bydgoskiego, Dworcowa 5, pod „S. M." (14319

Panienka
potrzebna Mleczarenka, Grunwaldzka 35. (14264

POSADY POSZUKUJĄ

Cukiernik
dzielny w swym zawodzie, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod „Najchętniej Bydgoszcz" do filji Dz. Bydg. (12305

Nauczyciel
wykwalifikowany, specjalista, piętnastoletnia praktyka, poszukuje prywatnej szkoły powszechnej. Dziennik: „1934/35". (14284

Panienka
poszukuje posadę ochroniarki lub do towarzystwa pani. Oferty Dziennik Bydgoski, „Panienka 20". (14289

Technik
dentystyczny szuka posady. Oferty „Dzielny" filja Nakło. (8049

Panna
z lepszej rodziny poszukuje posady do jednej, dwóch osób. Oferty do Dziennika pod „P." (14285

Urzędnik
gospodarczy lat 29 z ukończoną szkołą, 7 lat praktyki, uczciwy, trzeźwy, poszukuje posady pod dyspozycję właściciela. Oferty pod „Urzędnik gospodarczy" do administracji. (14256

Żonaty
lat 24, obejmie prace ślusarskie, portjera lub jakąkolwiek inną, nie karany. Zgłoszenia Dziennik Bydgoski, Inowrocław pod „Pracowity". (14255

Młynarski (14262
uczeń poszukuje miejsca w naukę. Zgł. do Dzien. Bydg. pod „Uczeń 1922".

Szklarz
kawaler, dzielny w swoim zawodzie, poszukuje stałej pracy. Oferty do Dziennika Bydgoskiego (14356

Karmelkarz
drażysta poszukuje od 15. 8. lub później posady. Oferty pod „Młody" do Dziennika. (7524

Syn
uczciwych rodziców chciałby się wyuczyć kupiectwa, branży spożywczej. Oferty nr. 14345 Dziennik Bydgoski, Grudziądz. (14345

DZIERŻAWY

Majątek
450 buraczanej przy szosie, dworcu, pierwszorzędne zabudowania, pełnem żniwem, kompletnym inwentarzem (garnitur parowy), wydzierżawię, przejęcie 20 000. Zaremba Skórcz (Pomorze). (14257

Skład
bławatów i krótkich towarów, dobrze prosperujący od kilkunastu lat, dobrze wyrobiona klientela, oddam w dzierżawę lub przyjmę wspólnika fachowca z towarem. Wiadomość Bydgoszcz, Długa 31, gospodarz. (14273

Ubikacje (8076
na składnice, warsztaty, 2 pokoje na biura wydzierżawię. Dworcowa 42.

Stajnia
dla koni i składnica do wynajęcia. Świętojańska 6 m. 3. (8098

Skład
z dużą piwnicą zaraz tanio do wynajęcia. Claassen, Toruńska 66. (14307

Przedzierżawię
skład kolonjalny z wyszynkiem, duża wieś. Ożenek nie wykluczony. Filja Dziennika Bydgoskiego S. S. (8006

Piekarnia (14349
do wydzierżawienia w pełnym biegu. B. Mazerski, Toruń, Wybickiego 62.

Skład (14290
3 pokoje i kuchnia, warsztaty i piwnice przy ul. Poznańskiej do wynajęcia zaraz. Informacji udziela portjer Poznańska 12.

Dzierżawy
piekarni w mieście prowincjonalnem poszukuje. Zgłoszenia do Agentury Dziennika Bydg. Żnin, ul. Sniadeckich 14. (14281

MIESZKANIA SZUKA

Poszukuję (8024
dwupokojowego mieszkania kuchnią i ubikacji na warsztat z wolnym wjazdem, czynsz miesięczny. Oferty filja pod „Dobry płatnik".

3—4 pokojowe
sympatyczne, łazienką, piętro (wysoki parter), możliwie nowym domu, lepszej dzielnicy szuka wyższy urzędnik. Oferty „Lepsza dzielnica" Dziennik. (14191

Bezdzietne
małżeństwo, dobrze sytułowane, poszukuje 3 pokojowe mieszkanie wśródmieściu. Oferty proszę do filji Dziennika pod „K. M." (14263

Poszukuję
3 pokojowe wygodami, śródmieściu. Oferty filja „Natychmiast". (8071

2—3 pokoje
na biuro, bez mebli, wśródmieściu poszukuje od 1. X. 1934 r. Zgłoszenia do filji Dziennika Bydgoskiego, Dworcowa pod hasłem „Eska". (8062

3—4 pokojowe
z komfortem poszukuje urzędnik państwowy od 1 września wprost od gospodarza. Oferty pod „Mieszkanie 3—4". (14261

Potrzebne
mieszkanie 4—5 pokoi, słoneczne, dzielnica Chodkiewicza, Ossolińskich, Markwardta. Oferty filja „344". (8027

3 pokojowe
łazienka, okolicy Gdańskiej, poszukuje kupiec zaraz lub później. Pewny płatnik. Oferty „1926" filja. (13060

Szukam
pokoju z kuchnią. Zgłoszenia pod „Urzędniczka" do Dziennika Bydg. (14321

1—2
pokoje kuchnią poszukuje bezdzietne małżeństwo, zaraz lub 1. 9. Of. Dzien. Bydg. „Rzetelny". (14316

Szukam
mieszkanie 3 pokojowe parterowe okolicy Gdańskiej. Oferty z ceną uprasza Makowski, Skórcz, Dworzec. (14344

POKOJU POSZUKUJĄ

Poszukuję (7949
dwóch eleganckich pokoi kawalerskich z częściowem umeblowaniem wzgl. pokoju z przedpokojem, osobne wejście. Zgłoszenia do filji pod „C. K."

Poszukuję
taniego pokoju, najchętniej na strychu, od gospodarza. Filja „Nauczycielce". (8094

POKOJE WOLNE

Pokój (14286
knchnia umebl. Stroma 32.

Pokój
Podwale 9. (8058

Pokój
umeblowany, kuchenny piec. Właścicielka Wzgórze Dąbrowskiego 10. (14302

Pokój
umebl. dla 2 osób lub uczni szkolnych. Przyrzecze 14, piętro. (14317

Pokój (14337
umeblowany, pań lub małżeństwu bezdzietnemu osobne wejście. Kujawska 47, gospodarz.

Pokój
umeblowany. Długosza 2, m. 2. (8030

Pokój
umeblowany z utrzymaniem do wynajęcia. Zduny 13. (8072

Stancja
dla uczennic, odżywianie treściwe, pomoc nauce, opinji udzieli Liceum Handlowe. Cieszkowskiego 8, m. 4. (8080

Pokój (13720
z utrzymaniem lub bez Promenada 17, m. 6.

Pokój
umebl. dla dwóch panienek szkolnych z utrzymaniem. Oferty filja Dz. Bydg. „Utrzymanie". (8060

RÓŻNE

Plegi
żółte plamy usuwa „Axela krem". Do nabycia Drogerja Centralna, Poznańska 7. (11661

Prywatnie
stałych gości na obiady poszukuję. Sienkiewicza 28a — 1. (7996

Kto pragnie
poznać właściwości swego charakteru, dowiedzieć się o losach swego życia, winien odwiedzić Grafologa-Chiromanta. Król. Jadwigi 13. (14304

Mleczarz
wspólnik, fachowiec, 1500 do 2000. Zgłoszenia poczta Łabiszyn „A. B." (14267

Podziękowanie
publiczne składam Niepokalanej Matce Bożej za cudowną pomoc przy egzaminach. Z. M. student U. P. (14269

Ostrzeżenie!
Zaznaczam, że bezwzględnie ścigać będę sądownie wszystkich, którzy starają się mojej siostrze Mikołajewskiej, akuszerce w Białośliwiu, opinję publicznie szkodzić. Mikołajewski, Poznań. (14205

Za długi
mej żony Agnieszki Jarczewskiej i synów Antoniego i Teodora nie odpowiadam. Józef Jarczewski, Bielicka 15. (14297

ROZRYWKI

„Riwiera"
Codzienny towarzyski reunion. (7855

MATRYMONJALNE

Największe (14248
biuro matrymonjalne „Postęp" Warszawa, Żórawia 27, poleca tysiące bogatych partji. Dyskretnie przesyłamy kilkaset ofert.

Najkorzystniejsze
propozycje majętnych pań oraz panów zajmujących poważne stanowiska poleca jedynie Echo, Poznań, św. Marcina 68, tel. 50-30. Prospekty darmo. (14251

Wdowa
450 mórg, lat 50, poszukuje zacnego gospodarza, cel matrymonjalny. Tylko poważne zgłoszenia Dziennik Bydg. „M. W." (14254

Kawaler
rzeźnik, lat 28, katolik, posiadający dobrze prosperujące przedsiębiorstwo, szuka w celu matrymonjalnym panny, dobrej rodziny, odpowiednim posagiem. Oferty z fotografją, którą zwrócę pod „Przystojny" Dziennik Bydgoski, Inowrocław. (14346

JESZCZE CZAS NA LETNIE OBUWIE!

4.-

Art. 25425-05

Płócienny pantofelek na paseczku i gumowej podeszwie. —

4.-

Art. 23225-07

Płócienny pantofelek do sznurowania na gumowej podeszwie. —

POŃCZOSZKI DAMSKIE:

Bawełniane	Zł. —.60
Florowe	Zł. —.90
Jedwabne	Zł. —.90
Jedwabne matowe	Zł. 1.50
Skarpetki tenisowe	Zł. —.60

Bata

FABRYKA W CHEŁMKU.

14249

WRÓCIŁEM

Dr. Eug. Czaykowski

specjalista chorób nerwowych i wewnętrznych (14127

ulica Gdańska 33

telefon 1522.

Przyjmuje od 4—7.

Wróciłem

Radca zdrowia (14178

Dr. Dietz

Przyjmuję od 9-11 i 4-5

WRÓCIŁEM

Dr. med. A. Kerz

choroby zewnętrzne i dzieci

Bydgoszcz, Dworcowa 12

(dom Pfefferkorna).

Godziny przyjęć: (14186

9,30—11,30 i 15,30—17,30

telefon 1988.

Wróciłem

Adam Dobrowolski

Lekarz dentysta Tel. 1466.

Laboratorjum techniczne

złote mostki, korony, sztuczne zęby. 9—1 i 3—6. (14055

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości, że odnowiłem i powiększyłem

Cukiernię-Kawiarnię Europejską

róg Alei Mickiewicza

starając się przytem stworzyć sympatyczny pobyt dla moich Szan. Gości.

Polecając wyśmienite ciasta oraz wyborną kawę, jako też wszystkie wyroby cukiernicze pierwszorzędnej jakości, proszę o łaskawe dalsze poparcie, a staraniem mojem będzie najwybredniejszym wymogom sprostać.

Z wysokim szacunkiem

14280) Józef Stawiarz, wł. Cukierni Europejskiej.

Wróciłem

Dr. med. WŁ. WŁODARCZYK

Bydgoszcz, Poznańska 9 (dom p. Gundlacha)

9—11 i ½4—½5. (14014) Tel. 22-60.

14279

Wróciłem

Dr. med. K. Szymanowski

specjalista w chorobach ocznych. (14283

Bydgoszcz, Gdańska 5, tel. 1924.

Place budowlane

przy ul. Nakielskiej, Chłopickiego, Wincentego Pola, Na Wzgórzu. **Parcele** od 500 do 1000 mtr.² **na sprzedaż.**

Bliższe informacje przy ulicy Dr. Emila Warmińskiego 10, telefon 1793. 14119

Bezpłatne porady

udziela **„Instytut Piękności Halina"** jak zachować i pielęgnować urodę oraz wykonuje **po cenach bardzo przystępnych** masaże, elektryzacje, parowanie, manicur, farbowanie brwi i rzęs i t. p.

Zabiegi wykonują dyplomowane kosmetyczki z wieloletnią praktyką. (7457

Ulica Marszałka Focha 14. Tel. 853.

7803

Wapno

Cement portlandzki

Gips, Papę dachową

Rury studzienne

oraz wszelkie materjały budowlane dostarczamy po bardzo niskich cenach

Bracia Schlieper

Bydgoszcz

ul. Gdańska nr. 140.

Tel. 306. Tel. 361.

5995

Podaję do łaskawej wiadomości Szanownej Publiczności miasta i okolicy, że przeniosłem **z Koronowa** mój

skład żelaza

szkła, porcelany, sprzętów kuchennych, broni i amunicji

do Bydgoszczy na ulicę Długą 36

(dawn. Br. Stobiecki)

i takowy nadal prowadzić będę jak dotychczasową firmę.

Uprzejmie proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa.

Z poważaniem

14258) *H. Błażejczyk.*

Ważne

dla PP. kupców detalistów i handlarzy.

Mydła

„Luna" i Bydg. Wytwórni Mydła (3402

Proszek do prania

Tłuszcze jadalne

Cykorja

marki En-De-Es

Olej do palenia

Pasta do obuwia

POKOST

Klej stolarski

najtaniej tylko u nas!!

Toruńska Centr. Mąki i Oleju

Bydgoszcz, Rynek Zbożowy 8.

Składnica drzewa

liściastego, iglastego i budowlanego

Maszynowa obróbka drzewa.

Ogrodowa 2

Tel. 1354 (10708) **Tel. 1340**

TĘPCIE SZCZURY

ponieważ zjadają wam 4% waszego majątku rocznie. Prócz tego roznoszą wszelkie choroby zakaźne. Nie czekajcie, aż władza was do tego zmusi. Jeżeli wszystkie próby zwalczania tych szkodników nie wypadną pomyślnie, wyłóżcie **Ratol „C"**, który **pod gwarancją wygubi wam** wszystkie te pasożyty.

Dla młynów i składów mąki używa się RATOL „B". (12555

Prospekty „PARAMO" Sp. z o. p. Bydgoszcz.

AVISAN

ŚRODEK OCHRONNY PRZECIW CHOLERZE DROBIU

3242

Napoje orzeźwiające

„Chabeso", „Ananas", „Matezo"

i inne gatunki

poleca (11162

Wytwórnia „Chabeso"

Bydgoszcz, ul. Racławicka 9

właśc. Rudolf Lange.

PIERZYNY KURTZ'a

10219

są najlepsze!!

Gotowe pierzyny, pierze i puch po cenach najniższych. Czyszczalnia pierza.

KURTZ Nast.

BYDGOSZCZ

Poznańska 8. Tel. 1210.

Przed użyciem — Po użyciu.

Krem i mydło „Kosmos"

usuwa pod gwarancją

Piegi żółte plamy, pryszcze, wągry, jak i wszelkie nieczystości cery (6875

Krem 2.— i 3.50 zł., mydło 1.20.

Do nabycia

tylko w firmie „Kosmos" Drogerja i Perfumerja J. Gluma, Dworcowa 55.

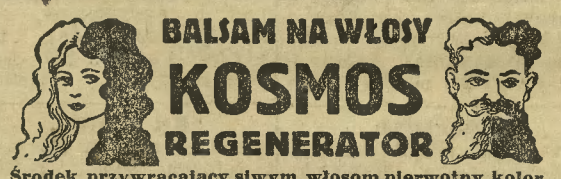

Środek przywracający siwym włosom pierwotny kolor. Balsam „Kosmos" nie farbuje włosów powierzchownie lecz działalność swą wywiera na korzeniach włosów przeto skutek pod gwarancją pewny. Balsam „Kosmos" działa także zapobiegawczo przeciw chorobom włosów, usuwa łupierz i wzmacnia włosy. Nie brudzi bielizny i ciała. (10992

Butelki 2.50, 3.50 i 5.— złotych.

Do nabycia tylko w

Drogerji „Kosmos" Perfumerji J. Gluma

Bydgoszcz, ul. Dworcowa 55. Telefon 770.

Szlifowanie cylindrów

wszelkich motorów (14331

Wprawianie buksów

do cylindrów, tłoki, pierścienie, sworznie, zawory

Resory samochodowe

„Autoarma" BYDGOSZCZ Zduny 6, tel. 1824

6791

HUMOR ZAGRANICZNY.

— Wróżka przepowiedziała twojej córce, że wyjdzie zamąż za miljonera i będzie miała bliźnięta. Czy to się spełniło?

— Do połowy. Bliźnięta już ma.

WYCIĄĆ I ZACHOWAĆ! **WYCIĄĆ I ZACHOWAĆ!**

BYDGOSKIE KOLEJE POWIATOWE

KOMUNIKACJA PODMIEJSKA DO MIEJSC WYCIECZKOWYCH

Koronowa, Smukały Górnej i Dolnej oraz do **Opławca i Lasu**

8586)

Ceny biletów od 30 gr. — Bilety powrotne i kolejowo-tramwajowe kalkulują się jeszcze taniej.

Rozkład jazdy ważny od 10-go maja 1934 r.

P 2	P24 † mt.	P26 mt.	P28 †	P 4 mt.	P30 †	P18a *	16	P32 †	P 6	P34 †	P18 **	P 8 mt.	P36 †	P 10 mt.	P20 *	P38 †	P12 mt.	P40 †	P14 † mt.	STACJE	P 1	P17	P 21 *	P 3 mt.	P25 † mt.	P27 mt.	P 5	P29 †	P 31 †	P33 †	P 7 mt.	P35 †	P19 *	P 9 mt	P37 †	P 11	P39 †	P13 † mt.	P 41 †
8⁰⁵	8⁴⁰	9⁴⁰	10³⁵	11⁰⁰	12¹⁰	12⁴⁰		13¹⁵	14⁰⁰	14⁴⁵	15³⁰	16⁰⁰	17⁰⁰	18¹⁰	18³⁰	19⁴⁰	20³⁵	21⁵⁰	23³⁰	O Bydgoszcz P	7²⁵	7⁴¹	7⁴¹	8³¹	9²¹	10³¹	11²⁸	12⁰³	13⁰⁴	14²¹	15¹²	16⁴⁶	17³⁸	18⁰³	19²⁶	20¹⁵	21³⁹	22⁴²	23²⁴
8⁰³	8⁴⁴	9⁴⁴	10³⁹	11⁰⁴	12¹⁴	12³⁴		13¹⁹	14⁰⁴	14⁴⁹	15³⁴	16⁰⁴	17⁰⁴	18¹⁴	18²⁴	19⁴⁴	20³³	21⁵⁴	23³⁴	Czyżkówko I. ¹)	7¹⁹	7³⁷	—	8²⁸	9²⁷	10²⁷	11²⁴	11⁵⁷	13⁰⁰	14²⁷	15⁰⁸	16⁴³	17³⁴	17⁵⁹	—	—	—	22³⁸	23²⁰
8¹²	8⁴⁸	9⁴⁸	10⁴³	11⁰⁸	12¹⁷	—		13²²	14⁰⁷	14⁵²	—	16⁰⁷	17⁰⁷	—	—	19⁴⁷	20⁴²	21⁵⁷	23³⁸	Czyżkówko II. ¹)	7¹⁶	7³⁸	—	8²⁶	9²⁴	10²⁴	11²¹	11⁵⁴	12⁵⁷	14²⁴	15⁰⁶	16³⁹	—	17⁵⁶	—	—	—	22³⁴	23¹⁷
8¹⁶	8⁵⁰	9⁵⁰	10⁴⁵	11⁰⁹	12²¹	—		13²⁶	14¹¹	14⁵⁵	—	16¹⁰	—	—	—	—	—	—	—	Las-Czyżkówko¹	7¹³	7⁴⁰	—	8²⁸	9²¹	10²¹	11²⁸	11⁵⁰	12⁵³	14³⁰	15⁰³	16³⁵	—	17⁵²	19¹⁵	20⁰⁷	21²⁸	—	—
8²⁰	8⁵³	9⁵³	10⁵²	11¹²	12²⁶	12⁴⁶		13³¹	14¹⁵	15⁰⁰	15⁴⁵	16¹⁵	17¹⁵	18²²	18⁴⁶	19⁵⁸	20⁴⁸	22⁰⁶	23⁴²	Opławiec	7⁰⁰	7²⁵	—	8¹⁹	9¹⁷	10¹⁷	11¹²	11⁴⁵	12⁴⁸	14¹⁵	15⁰⁰	16³⁰	17²²	17⁵⁰	19¹⁰	20⁰²	21²²	22²⁸	23⁰⁶
8³⁰	9⁰¹	10⁰²	11⁰²	11²⁰	12³⁵	12⁵⁸		13⁴¹	14²⁶	15¹⁰	15⁵⁸	16¹⁹	17²⁸	18²⁹	18⁵⁸	20⁰⁸	20³⁶	22¹⁶	23⁵⁰	Smukała Górna	7⁰⁰	7²⁷	—	8¹²	9¹⁰	10¹⁰	11⁰⁵	11⁵⁷	12⁴⁰	14⁰⁵	14⁵²	16²²	17¹²	17⁴⁴	19⁰²	19⁵⁵	21¹⁵	22²²	23⁰⁰
—	—		11¹²	—	—	—		—	—	15¹⁹	—	—	—	18⁴⁵	—	—	—	—	—	Smukała Dolna	—	—	—	—	—	—	—	11²⁵	—	—	—	16¹⁰	—	—	18⁵⁰	—	—	—	—
9²¹	—		—	11⁵⁸	—	13⁴⁸		—	15¹⁹	—	—	16²⁵	—	19⁰⁸	—	—	21³⁵	—	0²⁷	Koronowo	6⁰⁵	—	—	7⁵⁵	—												
—	—	k. 10. V. do 9. IX.	—	—	—	14⁵³		—	—	—	—	—	—	—	20⁵³	—	—	—	—	Wąwelno	—	—	5²⁹	—	—	k. 10. V. do 9. IX.	—	—	—	—	—	—	15²⁶	—	—	—	—	—	—
—	—		—	—	—	14⁵³		—	—	—	17⁵³	—	—	—	20⁵³	—	—	—	—	P Wierzchucin O	—	—	5²⁸	—	—		—	—	—	—	—	—	15²⁸	—	—	—	—	—	—

Objaśnienie znaków: Pociągi bez znaków kursują codziennie. * Pociągi kursują w środy i soboty. ** Pociągi kursują w niedziele, poniedziałki, wtorki, c wartki i piątki + Pociągi kursują w niedz. i święta w czasie od 11 maja do 9 września 1934 r. wł. 1) oznacza przystanek na żądanie tylko dla pociągów przewidzianych rozkł. jazdy. pociąg motorowy. UWAGI: Pociągi oznacz. jedną gwiazdką w razie przypadaj. święta ua środę lub sobotę kursują w dniu poprzednim—wypada natom. pociąg Nr. 18 z 2 gwiazdk.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł., na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 łam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20% zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50% drożej jak w zwykłem dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za redakcję odpowiedzialny: Wincenty Sławiński w Bydgoszczy; za dział gdyński: Mieczysław Mistat w Gdyni.